

व्यापारी रामहरि श्रेष्ठको हत्या घटना

सर्वोच्चले आफ्नै फैसला उल्ट्याउँदै बटालालाई तोक्यो १० वर्ष कैद

व्यापारी रामहरि श्रेष्ठको हत्या घटनामा माओवादीका पूर्वकमाण्डर गोविन्दबहादुर बटालालाई १० वर्ष कैद सजाय सर्वोच्चले जिल्ला र उच्चको तीन वर्ष सजायको फैसला र सफाई दिने आफ्नै फैसला उल्टायो।

माओवादी शान्ति प्रक्रियामा आएपछिको ठूलो काण्डको न्यायिक निष्पण

कोटेश्वरमा सम्पर्क कार्यालय सञ्चालन गरेको थियो। उक्त कार्यालयबाट १७ लाख रूपैयाँ नगद र एउटा पेस्तोल चोरी भएको घटना थियो। चोरीको घटनापछि त्यसको अनुसन्धानका नाममा माओवादी कमाण्डर बटालाको नेतृत्वमा केही व्यक्तिलाई नियन्त्रणमा लिइयो। चोरीमा संलग्न भएको आशंकाका केशव अधिकारी, गंगाराम थापा र व्यापारी रामहरि श्रेष्ठलाई नियन्त्रणमा लिएर चितवनस्थित शक्तिखोर शिविर लगेएको थियो। त्यहाँ उनीहरूमाथि सोधपछु गरिएको थियो।

कोर्टपिटपछि रामहरि गम्भीर घाइते भएका थिए। त्यसपछि, के भयो भन्ने विषयमा बटालाले अदालतमा फरक दावी गरेका थिए। उनले रामहरिलाई उपचारका लागि काठमाडौं लैजाने क्रममा नारायणगढ-मुग्लिन सडक खण्डको भालुगाँवातिर मृत्यु भएको बताएका थिए।

तर, अनुसन्धानबाट प्राप्त प्रमाणहरूले बटालाको दावीलाई पुष्टि गरेनन्। चितवनस्थित शिक्षण अस्पतालको अभिलेखअनुसार रामहरिलाई अचेत अवस्थामा अस्पताल पुऱ्याइएको थियो। अस्पतालका चिकित्सक डा. भोजराज अधिकारीले अदालतमा दिएको जानकारीअनुसार चार जना व्यक्तिले रामहरिलाई अस्पताल ल्याएका थिए। अस्पतालको अभिलेखमा उनको मृत्यु आइसियुमा भएको उल्लेख थियो। यसले वाटोमै मृत्यु भएको भन्ने बटालाको दावी कमजोर बनाएको थियो।

अनुसन्धानका क्रममा रामहरिले चोरी प्रकरणमा केशव अधिकारी र गंगाराम थापाको नाम उल्लेख गरेका थिए। अदालतमा प्रस्तुत भएका विभिन्न प्रमाण र बयानअनुसार यही विषयपछि घटनाले हिंसात्मक रूप लिएको देखिन्छ। बटालाले आफूले दिएको बयानमा रामहरिले चोरीको विषयमा रहस्य खोलेपछि केशव अधिकारी र गंगाराम थापाले उनीमाथि आक्रमण गरेको बताएका थिए। उनका अनुसार 'चोरीको रहस्य किन खोल्नु?' भन्दै रामहरिलाई निर्घात कुटपिट गरिएको थियो।

तर, घटनाको समग्र परिस्थितिले

प्रगत संवाददाता

काठमाडौं- १८ वर्षअघि कोटेश्वरका व्यापारी रामहरि श्रेष्ठको हत्या भएको घटनामा तत्कालीन नेकपा माओवादीका कमाण्डर गोविन्दबहादुर बटालालाई सर्वोच्च अदालतले १० वर्ष कैद सजायको फैसला सुनाएको छ। यससँगै शान्ति प्रक्रियाको प्रारम्भिक चरणमा भएको एउटा बहुचर्चित हत्या घटनाको कानुनी टुंगो लागेको हो।

बिहीबार न्यायाधीशहरू डा. नहकुल सुवेदी, अब्दुल अजीज मुसलमान र शान्तिासिंह थापाको पूर्णइजलासले पुनरावलोकन सुनुवाइपछि बटालालाई सर्वोच्चकै यसअघिको फैसला उल्ट्याउँदै १० वर्ष कैद सजाय सुनाएको हो। श्रेष्ठको हत्या तत्कालीन माओवादी जनमुक्ति सेनाको तेस्रो डिभिजनका कमाण्डर रहेका बटालासहितले गरेको अदालतले ठहर गरेको हो।

घटनाको सुरुआत १४ चैत २०६४ मा एक चोरी प्रकरणबाट भएको देखिन्छ। त्यसबेला चितवनको शक्तिखोरस्थित जनमुक्ति सेनाको तेस्रो डिभिजनले काठमाडौंको

विपक्षीमाथि खनिए अर्थमन्त्री

आफ्नो गल्ती स्वीकारेनन्, बरु विगतको कमजोरी आँल्याउँदै रोस्ट्रमबाटै दिए 'पोल खोल्ने' चेतावनी

- करको दर हेरफेरको प्रमाण ल्याउन विपक्षीलाई अर्थमन्त्रीको चुनौती
- प्रमाण ल्याए मन्त्री पदसँगै सार्वजनिक जीवन त्याग्ने दाबी
- विपक्षीहरूको विगतका काण्डबारे जानकार रहेको र खोल्ने चेतावनी
- बदनाम गर्न योजनाबद्ध भ्रमण फैलाइएको दाबी
- आर्थिक विधेयकमा कर्मचारीले टाइप गर्दा गल्ती गरेकाले सच्याइएको स्वीकार
- सुशासनमा निर्भर ढंगले अधि बद्धा आफूमाथि हिलो छ्याप्ने काम भएको आरोप

जेबी योञ्जन

काठमाडौं- आर्थिक विधेयकमा गरिएको संशोधन, करका दर हेरफेर र सूचना चुहावटसम्बन्धी आरोपका कारण दबावमा परेका अर्थमन्त्री डा. स्वर्णिम वाग्लेले आफूविरुद्ध प्रश्न उठाउने सांसदहरूलाई कडा चेतावनी दिएका छन्। बिहीबार प्रतिनिधिसभा बैठकमै आक्रामक शैलीमा प्रस्तुत भएका उनले आफूमाथि औलो ठड्याउने सांसदहरूका विगतका गतिविधि र विवादास्पद घटनाबारे आफूहरू जानकार रहेको भन्दै ती काण्ड पनि खुल्ने बताएका हुन्।

अर्थमन्त्री वाग्लेले आफूविरुद्ध भ्रष्टाचार, कर चल्खेल र अनियमितताका आरोप लगाउने सांसदहरूलाई नैतिकताको पाठ पढाउन खोज्दै भने, '...तपाईंहरूका काण्डबारे हामी अनभिन्न छौं र ? ती पनि खुल्ने छन्।'

संसदको रोस्ट्रमबाटै आफूको दाबी कमजोर बनाएको थियो।

सामान्य राजनीतिक प्रतिवादभन्दा बढी चेतावनीको रूपमा बुझेका छन्। खासगरी बजेटअघिको जाँचपास पासको कागज बनाएर बजेटपछि विवादाई गाडी कोरला नाकाहुँदै ल्याइएको प्रकरणमा निरन्तर प्रश्न उठिरहेका बेला अर्थमन्त्री वाग्ले आफ्नो वचाउमा निरन्तर लागिरहेका छन्।

केही दिनयता आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को बजेटसँगै प्रस्तुत गरिएको आर्थिक विधेयकमा पटक-पटक संशोधन गरिएको विषयले राजनीतिक वृत्त तातेको छ। विधेयकका फरक-फरक संस्करण सार्वजनिक हुनु, केही करका दर परिवर्तन भएको देखिनु र अर्थ मन्त्रालयको वेबसाइटबाटै समेत एक दिन विधेयक गायब हुनुजस्ता घटनाले अर्थमन्त्रीमाथि शंका बढाएको छ। अर्थमन्त्री वाग्लेले पनि वृत्त भएको स्वीकार गर्दै सच्याइएको बताएका छन्। तर, गल्ती आफूबाटै नभई टाइप गर्नेबेला कर्मचारीले गल्ती गरेको भन्दै

उनी पन्छिएका छन्। विपक्षी दलका सांसदहरूले यो विषयलाई गम्भीर अनियमितताको रूपमा प्रस्तुत गर्दै छानबिनको माग गरिरहेका छन्। संसदमात्रै होइन, प्रतिनिधिसभाअन्तर्गतको अर्थ समिति र सार्वजनिक लेखा समितिमासमेत अर्थमन्त्री वाग्लेले लगातार प्रश्नको सामना गर्नुपरेको छ।

तर, ती प्रश्नको जवाफ दिने क्रममा वाग्लेले आफूमाथि लागेको आरोपलाई राजनीतिक प्रहारका रूपमा चित्रण गरे। उनले आफूलाई बदनाम गर्न योजनाबद्ध रूपमा भ्रम फैलाइएको दाबी गरे। उनले आफूमाथि लगाइएका भ्रष्टाचारका आरोपहरूको प्रतिवाद गर्दै कुनै पनि प्रकारको अनियमितता प्रमाणित भए तत्काल पद छाड्ने घोषणा पनि गरे।

'दुई अर्बको कुरा गरियो। दुई अर्ब होइन, दुई रूपैयाँको पनि बदमासी वा वेडमानी मबाट भएको प्रमाणित भए म मन्त्री पद त्याग्न तयार छु।'

सार्वजनिक जीवन नै त्याग्न पनि तयार छु,' उनले चुनौती दिँदै भने, 'यो नैतिक आँट ममाथि औलो ठड्याउने माननीयज्यूहरूलाई पनि प्राप्त होस्।' उनले आफूलाई आरोप लगाउने सांसदहरूलाई लक्षित गर्दै दिएको उक्त चेतावनीले थप विवाद चर्काएको छ। वाग्लेको भनाइले राजनीतिक वृत्तमा दुईबटा सन्देश दिएको विश्लेषण भइरहेको छ। पहिलो, 'जो चोर, उसकै ठूलो स्वर' प्रवृत्ति देखाउनु र दोस्रो, आफू कुनै पनि आरोपबाट डराएको छैन भन्ने देखाउन खोज्नु।

संसदमा उठेको विवादको केन्द्र आर्थिक विधेयकमा भएको संशोधन हो। एमाले सांसद डा. पुष्पराज कडेलले अर्थ समितिमा विधेयक चारपटकसम्म परिवर्तन भएको विषय उठाएका थिए। उनले बजेट पेस भएपछि विभिन्न पृष्ठ संख्या भएका विधेयकका प्रतिहरू भेटिएको र एक दिन अर्थ मन्त्रालयको वेबसाइटबाट समेत विधेयक हटाइएकोबारे प्रश्न गरेका थिए। त्यसपछि अर्थमन्त्री वाग्ले भन्नु रक्षात्मक अवस्थामा पुगेका थिए। तर, बिहीबार भने उनले आरोपको प्रतिवादमात्र गरेनन्, आरोप लगाउनेहरूलाई नै आक्रोशित हुँदै जवाफ फर्काए।

उनले विधेयकका पृष्ठ संख्या फरक देखिनुलाई ठूलो विषय बनाएको भन्दै सञ्चारमाध्यम र आलोचकहरूमाथि समेत व्यंग्य गरे। '४५०-४६० पानाको डकुमेन्टमा कोलम अलिकति सार्दा पनि पृष्ठ तलमाथि हुन्छ,' उनले भने। उनको यो अभिव्यक्ति पनि विवादित बनेको छ। कतिपयले गम्भीर संवैधानिक र कानुनी प्रश्न उठेका बेला अर्थमन्त्रीले त्यसलाई प्राविधिक बहानामा टार्न खोजेको भन्दै टिप्पणी गर्न थालेका छन्। यद्यपि, करका दर हेरफेरको विषयमा पनि वाग्लेले आफ्नो वचाउ गरे।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

सन्दर्भ: वैदेशिक रोजगार

वैदेशिक रोजगारीका समस्या प्राथमिकतामा नपरेको सांसदहरूको गुनासो

ममता थापा

काठमाडौं- प्रतिनिधिसभामा आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को बजेटमाथि छलफल चलिबिहँदा केही सांसदहरूले वैदेशिक रोजगारीको समस्या प्राथमिकतामा नपरेको विषय उठाएका छन्। बिहीबार छलफलमा सहभागी सत्तापक्ष र प्रतिपक्ष दलका सांसदहरूले उक्त विषय उठाएका हुन्।

नेपाली कांग्रेसका सांसद चन्द्रमोहन यादवले वैदेशिक रोजगारीमा लाखौं जनशक्ति विदेशिएको भन्दै चिन्ता व्यक्त गरे। ठूलो संख्यामा युवाहरू रोजगारीमा जाँदा सामाजिक संरचनामा गम्भीर असर पारिरहेको उनले बताए। बजेटसम्बन्धी छलफलमा यस विषयले प्राथमिकता नपाएको सांसद यादवले गुनासो गरे।

'अहिले पनि मधेश प्रदेशबाट सबैभन्दा बढी विदेशिएका छन्। उनीहरूका सारा परिवार बर्बाद भइरहेको छ,' उनले भने, 'हजारौं वर्षदेखि चलिआएको सामाजिक संरचना भत्किरहेको छ। यो विषयमा राम्रो छलफल भएको मैले पाइँन।' कसरी रोक्ने विदेश जाने शक्तिलाई ?'

गत आर्थिक वर्ष २०८१/८२ मा आठ लाख ३९ हजार २६६ जना रोजगारीमा जाँदा एक लाख ९३ हजार ९०२ जना मधेश प्रदेशका आठ वटा जिल्लाबाट

चन्द्रमोहन यादव
सांसद, नेपाली कांग्रेस

गाएको वैदेशिक रोजगार विभागको तथ्यांक छ। सातवटा प्रदेशमध्ये उक्त प्रदेशबाट २२.१० प्रतिशत गएको पाइन्छ। त्यस्तै, आब २०८०/८१ मा सात लाख ४१ हजार २९७ जना रोजगारीमा जाँदा एक लाख ७२ हजार ८०७ जना अर्थात् २३.३१ प्रतिशत मधेशबाट गएका थिए। उक्त प्रदेशमा व्याप्त गरिबी, विभिन्न सामाजिक मूल्यमान्यतालगायत कारणले विशेषगरी खाडीको रोजगारीमा जानेहरू बढी छन्। राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीका सांसद गोविन्द पन्थीले युवाहरू देशअनुसार डेढ लाखदेखि ७५ लाख रूपैयाँसम्म तिरि वैदेशिक रोजगारीमा गइरहेकोतर्फ सरकारको ध्यानकर्षण गराए। यसलाई

गोविन्द पन्थी
सांसद, रास्टवपा

रोक्न स्पष्ट कानून र त्यसको कार्यान्वयनको सुनिश्चितता हुनुपर्ने उनको भनाइ छ। 'अहिले पनि खाडीमा जान डेढ लाखदेखि सात लाख, युरोप जान सातदेखि १२ लाख म्यानपावरहरूले लिने गरेका देखिन्छ। बेलायत, क्यानडा, अमेरिका जान ३५ देखि ७५ लाख रूपैयाँसम्म दलाल एवं मानव तस्करीलाई बेरोजगार युवाहरूले तिन परेको र जान नपाउँदा वर्षौसम्म भौतारिनुपरेको अवस्था छ,' सांसद पन्थीले भने, 'यस्ता गैरकानुनी धन्दा रोक्न र युवाहरूलाई न्याय दिलाउन स्पष्ट कानून र कार्यान्वयनको सुनिश्चितता गर्नुपर्छ।' साथै, स्वदेशको रोजगारीले जीविकोपार्जन गर्न नसक्दा

डा. स्वर्णिम वाग्ले
अर्थमन्त्री

वैदेशिक रोजगारीमा जाने प्रवृत्ति बढेको विषयसमेत उनले उठाए। नेपाल प्रहरीका अवकाशप्राप्त प्रहरी नायब उपरीक्षक (डिएसपी) समेत रहेका पन्थीले सोही क्षेत्रको उदाहरण दिँदै यसतर्फ राज्यले अध्ययन गर्नुपर्ने बताए। 'तल्लो तहका प्रहरी कर्मचारीले न्यून सेवा सुविधाका कारण आफ्ना छोराछोरीलाई स्तरीय शिक्षा तथा जीविकोपार्जन गर्न नसक्दा उमेर छुट्टै वैदेशिक रोजगारीमा गएर आफ्नो व्यवस्थापन गर्न सकिन्छ भनेर १६ वर्षमै पेन्सन अवधि हुनुपर्ने माग राखिरहेको तथ्यांकबाट देखिन्छ। यसमा अध्ययन गर्नु आवश्यक छ,' उनले भने।

क्रमशः पृष्ठ २ मा

संघको नयाँ कार्यसमितिलाई संयुक्त व्यवसायी समूहको बधाइ

काठमाडौं (प्रस)- नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघको नवनिर्वाचित कार्यसमितिलाई निर्वाचन मूल आयोजक समिति संयुक्त व्यवसायी समूहले बधाइ तथा शुभकामना दिएको छ। बिहीबार एक कार्यक्रम आयोजना गरी नवनिर्वाचित पदाधिकारी तथा कार्यसमिति सदस्यहरूलाई बधाइ जापन गरिएको हो।

कार्यक्रममा निर्वाचनका लागि गठित प्रबन्ध समितिका संयोजक तथा संघका पूर्वअध्यक्ष राजेन्द्र भण्डारीले निर्वाचन सफल बनाउन भूमिका खेल्ने सम्पूर्ण घटक संस्था तथा व्यवसायीलाई धन्यवाद दिँदै आगामी दिनमा एक जुट भएर अगाडि बढ्न नवनिर्वाचित

कार्यसमितिलाई सुभावा दिए। 'हामी कुन अवस्थाबाट गुञ्जिरहेका छौं भन्नेमा यहाँहरू जानकार हुनुहुन्छ। व्यवसायीको अपेक्षा धेरै छ,' उनले भने, 'सरकारको अपेक्षा त्यही अनुसारको छ। आग्रह पूर्वग्रहभन्दा पनि सबै कुरालाई समायोजन गरेर अघि बढ्नुपर्ने छ।' कार्यक्रममा निर्वाचन मूल समितिका रघुनाथ पुरी, नवराज केसी, संयोजक नरेश गोलाव, नवनिर्वाचित कार्यसमितिका सम्पूर्ण पदाधिकारी, प्रगतिशील वैदेशिक रोजगार व्यवसायी मञ्च नेपालका अध्यक्ष जनक रावललगायतको उपस्थिति रहेको थियो। कार्यक्रममा बोल्ने अन्य वक्ताहरूले पनि

व्यवसायीहरूलाई एक जुट बनाएर संघलाई सशक्त बनाउन सुभावा दिए। व्यवसायीको हित र यस क्षेत्रलाई सम्मानित पेशा बनाउने लक्ष्यलाई पहिलो प्राथमिकतामा राख्न उनीहरूको सुभावा थियो।

संघका नवनिर्वाचित अध्यक्ष डिकबहादुर खत्रीले वैदेशिक रोजगार व्यवसायलाई सम्मानित पेशा बनाउनका लागि नैतिकता सुधार गर्न दुई भएर लाग्ने प्रतिबद्धता जनाए। संघको गत आइतवार सम्पन्न विशेष साधारणसभाबाट खत्रीको नेतृत्वमा नयाँ कार्यसमिति निर्वाचित भएको हो। नवनिर्वाचित कार्यसमितिले बुधवार पदभार ग्रहण गरेको थियो।

पृष्ठ १ बाट क्रमशः

सर्वोच्चले आफ्नै...

घटनाको सबैभन्दा संवेदनशील पक्ष भने शव व्यवस्थापनसँग जोडिएको थियो । जनमुक्ति सेना नेपालको त्सेमो डिभिजनले ३ जेठ २०६५ मा प्रहरीलाई पठाएको पत्रमा रामहरिको शव नारायणी नदीमा फालिएको उल्लेख गरिएको थियो । अनुसन्धानका क्रममा पनि शव लुकाउन प्रयास गरिएको तथ्य खुलेको थियो ।

जॉचबुझ समितिको प्रतिवेदनअनुसार रामहरिको शव तन्नामा बेरेर त्यसमा ढुंगा बाँधिएको थियो । शव पानीमा डुबेर हराओस् र फेला नपरोस् भन्ने उद्देश्यले यस्तो गरिएको निष्कर्ष प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएको थियो । शवलाई भोलुंगे पुलबाट नदीमा फालिएको विवरण विभिन्न बयानमा आएको थियो । पछि व्यापक खोजी गरिए पनि शव तत्काल फेला परेन । केही समयपछि सडन थालेको अवस्थामा त्रिशूली नदी किनारमा शव भेटिएको थियो ।

घटनापछि रामहरिकी पत्नी रमिला श्रेष्ठले बानेश्वर प्रहरी वृतमा जाहेरी दिएकी थिइन् । जाहेरीमा उनले 'सानो काम छ' भन्दै आफ्नो श्रीमानलाई बोलाएर लगिएको र त्यसपछि बेपत्ता बनाइएको उल्लेख गरेकी थिइन् । उनले बटाला र कारीबहादुर खामलाई घटनामा संलग्न रहेको किटानीसमेत गरेको थिइन् । प्रहरी अनुसन्धानपछि मुद्दा अदालतमा पुगेको थियो ।

जिल्ला अदालत चितवनले १७ जेठ २०६८ मा बटालालाई दोषी ठहर गर्दै तीन वर्ष कैद सजाय सुनाएको थियो । अदालतले घटनामा उनको भूमिका रहेको निष्कर्ष निकाले पनि प्रत्यक्ष हत्या गरेको प्रमाण पर्याप्त नभएको आधारमा कम सजाय निर्धारण गरेको थियो ।

पुनरावेदन अदालतले पनि जिल्ला अदालतको फैसला सदर गरेको थियो । अदालतले रामहरिमार्थि कुटपट भएको स्थान जनमुक्ति सेनाको नियन्त्रणमा रहेको र त्यहाँ भएका गतिविधिको जिम्मेवारी नेतृत्व तहले लिनुपर्ने ठहर गरेको थियो ।

तर, २०७७सालमा सर्वोच्च अदालतको संयुक्त इजलासले बटालालाई सफाइ दिएको थियो । न्यायाधीश तेजबहादुर केसी र टंकबहादुर मोक्तानको इजलासले प्रत्यक्ष हत्यामा संलग्न भएको पर्याप्त आधार नदेखिएको भन्दै उनलाई उन्मुक्त दिएको थियो । त्यो फैसला सार्वजनिक भएपछि चौतर्फी आलोचना भएको थियो । मानवअधिकारकर्मी, कानुनविद् तथा द्रुम्कालीन घटनाका पीडित पक्षले उक्त निर्णयमाथि गम्भीर प्रतिक्रिया जनाएका थिए । त्यसपछि महान्यायाधिवक्ताको कार्यालयले पुनरावलोकनको निवेदन दर्ता गराएको थियो ।

२०७७असोजमा सर्वोच्च अदालतले पुनरावलोकनको अनुमति दिएपछि मुद्दा पूर्णइजलासमा पुगेको थियो । करिब साढे पाँच वर्ष लामो कानुनी प्रक्रियापछि सर्वोच्च अदालतको पूर्ण इजलासले अन्ततः बटालालाई दोषी ठहर गर्दै १० वर्ष कैद सजाय सुनाएको हो । पूर्ण इजलासले यसअघि सर्वोच्चको संयुक्त इजलासले दिएको सफाइको फैसलामात्र उल्टाएन, जिल्ला र पुनरावेदन अदालतले निर्धारण गरेको सजाय पनि पर्याप्त

नभएको निष्कर्ष निकाल्यो । सर्वोच्चको पछिल्लो फैसलाले रामहरिको हत्या सामान्य भन्डप वा आकस्मिक घटनाको परिणाम नभई नियन्त्रणमा लिइएका व्यक्तिमाथि गरिएको हिंसा, त्यसपछि शव लुकाउने प्रयास र प्रमाण भेटाउने गतिविधिसँग जोडिएको गम्भीर अपराधिक घटना भएको सन्देश दिएको कानुनविद्हरूको टिप्पणी छ ।

विपक्षीमाथि...

बजेट पेस भइसकेपछि केही करका दर परिवर्तन भएको विषय सार्वजनिक भएपछि पूर्वअर्थमन्त्री जनार्दन शर्मांमाथि लागेको 'कर चलखेल' प्रकरणसँग यसको तुलना गरिएको थियो । तर, बाग्नेले आफूले कुनै व्यापारी वा समूहलाई फाइदा पुग्ने गरी निर्णय गरेको दावी गरे । उनका अनुसार रगत र प्याक्सिन बोक्ने प्यारियरसम्बन्धी भन्सार दर सच्याउने क्रममा प्राविधिक त्रुटि सुधार गरिएको मात्र हो ।

तर, विपक्षी सांसदहरू यो व्याख्याबाट सन्तुष्ट छैनन् । उनीहरू आर्थिक विधेयकका विभिन्न संस्करण कसरी बने, कसले परिवर्तन गर्‍यो र किन गर्‍यो ? भन्ने प्रश्नको स्पष्ट जवाफ खोजिरहेका छन् । यही दबावकाबीच अर्थमन्त्रीले संसदमा आकांक्षित सुनिष्का हुन् । उनले आफूविरुद्ध उठेका आरोपलाई 'हिलो छ्याप्ने अभियान' को संज्ञा दिए । 'सुशासनमा निर्मम ढंगले अघि बढेको व्यक्तिलाई हिलो छ्याप्ने काम भएको छ । हिलो छ्यापेपछि जति धोए पनि केही टाटा बाँकी रहन्छ', उनले भने ।

उनको भनाइमा आफूलाई निर्धोषरूपमा बदनमा गर्ने प्रयास भइरहेको पीडामाना होइन, आरोप लगाउनेहरूप्रति असन्तुष्टि पनि स्पष्ट देखिन्छ्यो । सूचना चुहावटको विषयमा पनि बाग्नेले बैठकमा कडा प्रतिवाद गरे । विद्युतीय सवारीसाधनको करसम्बन्धी जानकारी बजेटअघि नै बाहिरिएको आशंका गरिएको छ । केही आयातकर्ताले कर बढ्नु नुभइ ठूलो परिणाममा राडी भित्र्याएको विषय सार्वजनिक भएपछि सूचना चुहावटको प्रश्न उठेको थियो ।

तर, बाग्नेले आफू वा आफ्नो टोलीबाट कुनै सूचना बाहिर नभएको दावी गर्दै आएका छन् । उनले प्रमाण भए सार्वजनिक गर्न चुनौतीसमेत दिए । 'मवात सूचना चुहिएको भए एउटा सानो प्रमाण ल्याइदिनुस्', उनले भने ।

उनको यो चुनौती पनि विपक्षी सांसदहरूप्रति लक्षित थियो । पछिल्ला दिनमा संसदमा निरन्तर उठिरहेको छानविनको मागप्रति उनले असन्तुष्टि

व्यक्त गरे । जुनसुकै विषयमा छानविन समिति बनाएर संसदको ओज घटाउन नहुने तर्कसमेत उनले राखेका छन् ।

वैदेशिक रोजगारीका...

यसैगरी नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा)का युवराज दुलालले रमिटचान्सबाट आफूलाई मध्यम वर्गमा स्तरान्ति गर्न संघर्ष गरिरहेका नेपालीहरूले अब भने परिवारसँग स्वदेशमै बसेर रोजगारी गर्न पाइने आश गरे पनि बजेटले त्यसतर्फ नलगेको टिप्पणी गरे ।

सांसदहरूको प्रश्नको जवाफ दिँदै अर्थमन्त्री डा. प्रशोभ बग्नेले वैदेशिक रोजगारीमा जाने प्रवृत्तिलाई क्रमशः न्यूनीकरण गर्ने आन्तरिक रोजगारीलाई प्रोत्साहन गर्ने विभिन्न नीतिहरू लिएको बताए । पछिल्लो समय वैदेशिक रोजगारीबाट भित्रिएको रमिटचान्सले मुलुकको गरिवी घटाएको यथार्थ स्वीकार्दै अर्थमन्त्री बाग्नेले कृषि आधुनिकीकरण, सिँचाइ, कृषि विमा, श्रमिक सुरक्षा, सीप विकास, स्टार्टअप, पर्यटन, डिजिटल अर्थतन्त्र र निजी लगानीमार्फत मुलुकमै रोजगारी सिर्जना गर्ने रणनीति लिएको बताए ।

यसका लागि युवा, श्रम तथा रोजगार मन्त्रालयलाई पनि रूपान्तरण गर्ने उनको भनाइ छ । 'श्रम मन्त्रालयलाई वैदेशिक रोजगारी व्यवस्थापन गर्ने मन्त्रालय होइन, स्वदेशी श्रमबजार निर्माण, श्रमिक संरक्षण र उत्पादक रोजगारी प्रवर्द्धन गर्ने मन्त्रालयको रूपमा रूपान्तरण गर्नु', बाग्नेले भने ।

श्रमिकलाई सुरक्षित बनाएर औपचारिक श्रमबजारमा आबद्ध गराउन राष्ट्रिय श्रम दर्ता प्रणालीको कल्पना, डिजिटल श्रमबजार, लिखत श्रम सम्झौता, न्यूनतम ज्याला कार्यान्वयन आदिमार्फत श्रमिकलाई सुरक्षित र श्रमबजारमा आबद्ध गराउने कार्यक्रम ल्याइएको अर्थमन्त्री बाग्नेले भने ।

काठमाडौँ (प्रस)- अध्ययन भिसा सिफारिस प्रक्रियामा शंकास्पद कागजात र नकली रसिद प्रयोग भएको आशंका देखिएपछि शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयले विस्तृत छानविन गरी कानुनी कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाउन गृह मन्त्रालयलाई पत्राचार गरेको छ ।

शिक्षा मन्त्रालयले विहीबार गृह मन्त्रालयलाई पठाएको पत्रमाफत विदेशी विद्यार्थीका लागि जारी गरिएको अध्ययन भिसा सिफारिससँग सम्बन्धित कागजातमा गम्भीर शंका उत्पन्न भएको भन्दै अनुसन्धान र आवश्यक कानुनी प्रक्रिया अघि बढाउन पत्राचार गरेको हो । मन्त्रालयका अनुसार काठमाडौँस्थित वाल्मिकी विद्यापीठको नामबाट 'एकेडेमिक अध्ययन भिसाका लागि सिफारिस सम्बन्धमा' विषयको पत्र प्राप्त भएपछि अध्ययन भिसाका लागि सिफारिस गरिएको थियो ।

तर त्यसपछि मन्त्रालयको टोलीले सम्बन्धित शैक्षिक संस्थामा स्थलगत अनुगमन गर्दा सिफारिस गरिएको विद्यार्थीका नाममा जारी गरिएको पत्र र त्यससँग संलग्न आम्दानी रसिद वास्तविक देखिए पनि पत्रमा उल्लेखित व्यक्तिको भर्ना तथा अध्ययनसम्बन्धी विवरणमा गम्भीर असंगति फेला परेको जनाएको छ । अनुगमनका क्रममा उक्त व्यक्तिले सम्बन्धित शैक्षिक संस्थामा विदेशी विद्यार्थीका रूपमा अध्ययन गरिरहेको दावी पुष्टि हुन नसकेको मन्त्रालयको निष्कर्ष छ । साथै मन्त्रालयमा पेस गरिएका केही कागजात र रसिदसमेत शंकास्पद तथा नकली प्रकृतिका देखिएको शिक्षा मन्त्रालयले जनाएको छ ।

यसै क्रममा मन्त्रालयले सोही विद्यापीठका नामबाट यसअघि प्राप्त लाि सिफारिस गरिएको थियो ।

पढाएको जनाएको छ । मन्त्रालयका अनुसार प्रारम्भिक अनुसन्धानबाट अनुगमन गर्दा सिफारिस गरिएको विश्वसनीयतामाथि प्रश्न उठेकाले अध्ययन भिसाका लागि जारी गरिएका सिफारिस पत्रसमेत खारेज गरिएको छ । मन्त्रालयले गृह मन्त्रालयलाई पठाएको पत्रमा उक्त घटनासँग सम्बन्धित सबै पक्षमाथि विस्तृत छानविन गरी प्रचलित कानुनअनुसार कारवाही प्रक्रिया अघि बढाउन आग्रह गरेको हो । साथै अध्ययन भिसा सिफारिस प्रक्रियाको दुरुपयोग रोक्न सम्बन्धित निकायबीच थप समन्वय आवश्यक रहेको पनि औल्याइएको छ ।

नेपालमा विदेशी विद्यार्थीलाई अध्ययनका लागि भिसा सिफारिस गर्दा सम्बन्धित शैक्षिक संस्थाबाट जारी भएका भर्ना, अध्ययन अर्का पत्रसमेत नकली रहेको

कागजातका आधारमा प्रक्रिया अघि बढाइन्छ । अध्ययन विभागले अध्ययन भिसा सिफारिस गर्दा विद्यार्थी वास्तविक रूपमा अध्ययनमा संलग्न रहेको सुनिश्चित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।

त्यस्तै, नेपाल सरकारका विभिन्न निकायले भिसा वा वैदेशिक अध्ययनसम्बन्धी कुनै पनि प्रक्रियामा गलत, भ्रामक वा नकलीका कागजात पेस गरेमा कानुनी कारवाही हुनसक्ने भन्दै समय-समयमा सचेत गराउँदै आएका छन् । शिक्षा तथा खेलकुद मन्त्रालयले पछिल्लो घटनालाई अध्ययन भिसा प्रणालीको विश्वसनीयतासँग जोडिएको गम्भीर विषयका रूपमा लिएको छ । मन्त्रालयले अनुसन्धानको निष्कर्षका आधारमा थप प्रशासनिक तथा कानुनी निर्णय लिइने पनि स्पष्ट गरेको छ ।

ठाउँठाउँमा भारी वर्षा

यसैबीच राएको २४ घण्टामा विभिन्न जिल्लामा भारी वर्षा भएको छ । विभागका अनुसार बुन्पा, महोत्तरी, बारा, मोरङ, मकवानपुर, नवलपरासीपूर्व, तनहुँनगायत जिल्लाका केही मापन केन्द्रमा भारी वर्षा मापन भएको छ । विभागका सूचना अधिकारी दिनकर कार्यस्थका अनुसार आज शुक्रबार कोशी, मधेश र बागमती प्रदेशलगायत देशको हिमाली र पहाडी भूभागमा साधारणतया वादल लाग्ने तथा बाँकी तराई

भूभागमा आंशिक वादल लाग्ने छ । कोशी र मधेश प्रदेशलगायत देशका हिमाली र पहाडी भूभागका थोरै स्थान तथा बागमती, सोही कारण गाण्डकी र लुम्बिनी प्रदेशका तराई भूभागका एकदुई स्थानमा मेघघर्षण/चट्याङसहित मध्यमसम्मको वर्षा र हिमपातको सम्भावना रहेको जनाइएको छ । हाल नेपालमा उपत्यका वायुमण्डलमा रहेको पश्चिमी न्यूनचापीय रेखा तथा स्थानीय वायुको प्रभाव रहेको छ ।

साउदीमा रोजगार SAAD AL AL-MAHRI FOUNDATION कम्पनी : SAAD AL AL-MAHRI FOUNDATION... 1. LOADING AND UNLOADING 1 0 1000 80.५३0

काठमाडौं रोजगार FITOUT INTERIORS AND CONTRACTING WLL कम्पनी : FITOUT INTERIORS AND CONTRACTING WLL... 1. Painter Assistant 2 0 1200 ५0.१५0

युएडमा रोजगार MUROOJ AL REEF PLASTER CONT कम्पनी : MUROOJ AL REEF PLASTER CONT... 1. Finishing Carpenter ७ ० 1500 ६२.९८८

साउदीमा रोजगार DHAFER M AL ZLAIQ & PARTNERS GEN CONT CO कम्पनी : DHAFER M AL ZLAIQ & PARTNERS GEN CONT CO... 1. Construction Worker ४ ० 1000 ८०.६५५

साउदीमा रोजगार TANFIDHI COMPANY BUSINESS SERVICES SHAKHS WAHD कम्पनी : TANFIDHI COMPANY BUSINESS SERVICES SHAKHS WAHD... 1. Loading & Unloading Worker 1० ० 1000 ८०.६५५

युएडमा रोजगार ALNAJMA ALFREEDA INTERNATIONAL FACILITIES MANAGEMENT SERVICES LLC कम्पनी : ALNAJMA ALFREEDA INTERNATIONAL FACILITIES MANAGEMENT SERVICES LLC... 1. Office Cleaner (Female) ० 25 900 ३७.३५0

साउदीमा रोजगार Ghothah For Beverages Establishment कम्पनी : Ghothah For Beverages Establishment... 1. Kitchen Worker 4 0 1000 ८०.६५५

काठमाडौं रोजगार ABBAN CONTRACTING AND HOSPITALITY कम्पनी : ABBAN CONTRACTING AND HOSPITALITY... 1. Cashier 1 1 1500 ६२.९८८

साउदीमा रोजगार DHAFER M AL ZLAIQ & PARTNERS GEN CONT CO कम्पनी : DHAFER M AL ZLAIQ & PARTNERS GEN CONT CO... 1. General Worker/Factory Worker 13 0 1700 ६३.९९०

साउदीमा रोजगार TANFIDHI COMPANY BUSINESS SERVICES SHAKHS WAHD कम्पनी : TANFIDHI COMPANY BUSINESS SERVICES SHAKHS WAHD... 1. General Worker/Factory Worker 6 0 1700 ६३.९९०

राहदानी हरायो विमालेख हराएको सूचना मिति २०८३/०९/२७ गते, कलकी देखि बालाजुसम्म जाने क्रममा मेरो निम्न ब्यहोरा भएको विमालेख हराएको हुँदा पाउनु हुने महाजुभाबले नजिकको प्रहरी चौकी वा निम्न ठेगानामा खबर गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना दोस्रो पटक प्रकाशित मिति: २०८३/०९/२५ निम्न कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना प्रकाशित मिति: २०८३/०९/२५ गते सम्पन्न विशेष साधारण सभामा निर्णय बमोजिम साविक कम्पनीको नाममा रहेको सम्पूर्ण चलअल, सम्पत्ति तथा तिर्नु व्यहोर्नेत सम्पूर्ण कर दायित्व आदि नाम परिवर्तित कम्पनीले सक्ने व्यहोर्ने गरी कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयको मिति २०८३/०९/१८ गतेको निर्णय अनुसार नाम परिवर्तन गरी श्री आर श्री ट्रेडिङ प्र. लि. (प्रा.लि.नं. १९६८०३) कायम गरिएको व्यहोरा सम्बद्ध सबैका लागि जानकारी गराइन्छ ।

कम्पनीको नाम परिवर्तन सम्बन्धी सूचना प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०८३/०९/२५ गते यस कम्पनीको मिति २०८३/०९/१५ को साधारण सभा/विशेष साधारणसभामाको निर्णय बमोजिम साविक कम्पनी सुप्रभासि इन्टरप्राइज प्र. लि. को नाममा रहेको सम्पूर्ण चलअल, सम्पत्ति तथा तिर्नु व्यहोर्नेत सम्पूर्ण कर दायित्व आदि नाम परिवर्तित कम्पनीले सक्ने व्यहोर्ने गरी कम्पनी रजिष्ट्रार कार्यालयको मिति २०८३/०९/१८ गतेको निर्णय अनुसार नाम परिवर्तन गरी श्री आर श्री ट्रेडिङ प्र. लि. (प्रा.लि.नं. १९६८०३) कायम गरिएको व्यहोरा सम्बद्ध सबैका लागि जानकारी गराइन्छ ।

विपद् व्यवस्थापनमा केही कानून बाधक देखिए: गृहमन्त्री

काठमाडौं (प्रस)- गृहमन्त्री सुधन गुरुङले विपद् व्यवस्थापनमा केही कानून बाधकका रूपमा देखिएको बताएका छन् । प्रतिनिधिसभा अन्तर्गतको राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिको विहीवारको बैठकमा उनले विपद् व्यवस्थापनसँग आवश्यक उपकरण खरिदमा ऐन नै बाधक भएको बताए ।

परेका नागरिकको उद्धारका लागि अहिले विश्वव्यापी सुविधा सम्पन्न उपकरणको उपलब्धता भए पनि सार्वजनिक खरिद ऐनका कारण मनसुनको समयमा ती सामग्री प्रयोग गर्न नसकिने अवस्था देखिएको उनले बताए ।

'अहिले २०० किलो लिफ्टिङ' गर्ने झोत आएका

सर्वजनिक खरिद ऐनअनुसार सो उपकरण किन्न डेढ महिनाभन्दा बढी चाहिन्छ, प्रक्रिया पुऱ्याएर खरिद गर्दा मनसुन सकिन्छ, गृहमन्त्री गुरुङले भने, 'यो कस्तो ऐन हो ? काम गर्न सजिलो हुनेगरी ऐन बनाइदिएको भए हामीले पनि केही गर्थौं होला ।'

आफू एक दशकदेखि विपद्का समयमा नागरिकको सेवामा खटिँदै आएको स्मरण गर्दै मन्त्री गुरुङले सिन्धुपाल्चोक र काभ्रेपलाञ्चोकमा पहिलोपटक उच्च भारवहन क्षमताको झोतमार्फत राहत वितरण गरिएको बताए । उनले उपलब्धता नदी किनारमा जोखिमयुक्त अवस्थामा रहेका नागरिकलाई सुरक्षित स्थानमा स्थानान्तरण गरिएको बताए ।

बालमैत्री खेलको वातावरण निर्माण गर्न अनुरोध

काठमाडौं (प्रस)- राष्ट्रिय बालअधिकार परिषद्ले बालबालिकाका लागि सुरक्षित, समावेशी, पहुँचयोग्य, सम्मानजनक र बालमैत्री खेलको वातावरण निर्माण गर्न सरोकार भएकालाई अनुरोध गरेको छ । परिषद्ले विहीवार विज्ञापित जारी गरी बालबालिकाका लागि सुरक्षित, समावेशी, पहुँचयोग्य, सम्मानजनक र बालमैत्री खेलको वातावरण निर्माण गर्न तथा खेलमार्फत बालअधिकारको सम्मान र सुनिश्चितता लागि थप सक्रिय हुन पनि अनुरोध गरेको हो ।

अन्तर्राष्ट्रिय खेल दिवसका अवसरमा आफ्नो धारणा व्यक्त गर्दै परिषद्ले भनेको छ, 'संयुक्त राष्ट्रसंघीय बालअधिकारसम्बन्धी महासन्धि, १९८९ तथा नेपालको संविधान, २०७२ र बालबालिकासम्बन्धी ऐन, २०७५ ले सुनिश्चित गरेको बालबालिकाको विश्राम, मनोरञ्जन र खेलको अधिकारलाई व्यवहारमा कार्यान्वयन गर्न परिवार, विद्यालय, समुदाय तथा राज्यका सबै तहको साझा प्रतिबद्धता र सार्थक रूपमा कार्यान्वयनको आवश्यकता छ ।'

खेल खेलनै तोकिएका स्थान तथा

विद्यालयमा सुरक्षित, सम्मानजनक र समावेशी अभ्यासको वातावरणले बालबालिकाविरुद्धको हिंसा, बाल यौन दुर्यवहार, विभेद तथा शोषणबाट बालबालिका सुरक्षित हुन तथा उनीहरूको संरक्षणमा महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने परिषद्ले भनाई छ ।

परिषद्ले सम्पूर्ण बालबालिका, अभिभावक, शिक्षक, समुदाय, विद्यालय, स्थानीय तह तथा सरोकार भएका निकाय तथा संस्थालाई बालबालिकाको सैद्धान्तिक र कानुनी रूपमा खेल्न पाउने अधिकारको सम्मान, संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्न पनि आव्हान पनि गरेको छ ।

'खेल बालबालिकाको आधारभूत अधिकारमात्र नभई उनीहरूको बाँच्न पाउने, संरक्षण, विकास र सहभागितासम्बन्धी अधिकारको प्रभावकारी कार्यान्वयनको महत्त्वपूर्ण माध्यम हो,' परिषद्ले विज्ञापितमा उल्लेख गरेको छ, 'खेलले बालबालिकाको शारीरिक, मानसिक, बौद्धिक, सामाजिक तथा भावनात्मक विकासमा सकारात्मक योगदान पुऱ्याउनुका साथै उनीहरूलाई आत्मविश्वासी, सिर्जनशील, क्रियाशील र जिम्मेवार नागरिक बन्न सहयोग पुऱ्याउँछ ।'

लागुऔषध नियन्त्रण ब्युरोको दक्षता अभिवृद्धि गर्न संसदीय समितिको निर्देशन

काठमाडौं (प्रस)- प्रतिनिधिसभा अन्तर्गतको राज्य व्यवस्था तथा सुशासन समितिले लागुऔषध नियन्त्रण सम्बन्धमा विद्यमान व्यवस्था एवं प्रयास सम्बन्धमा अध्ययन प्रतिवेदन तयार गरी आगामी साउन १५ गतेभित्रमा पेश गर्न गृह मन्त्रालयलाई निर्देशन दिएको छ ।

समितिको विहीवारको बैठकले लागुऔषध नियन्त्रण ब्युरोको कार्यगत सक्षमता र क्रियाशीलता अभिवृद्धिका लागि आवश्यक न्यूनतम साधन स्रोतको यकीन गरी स्रोतको सुनिश्चितता गर्न निर्देशन दिएको हो । ब्युरोको संस्थागत क्षमता र दक्षता अभिवृद्धि गर्न मध्यम एवं दीर्घकालीन योजना तयार गरी लागू गर्ने पनि समितिले निर्देशन दिएको छ ।

बैठकले लागुऔषध नियन्त्रण सम्बन्ध ऐन, नियमलगायत कानुनी व्यवस्थामा गनुपर्ने सुधारका सम्बन्धमा कानून, न्याय तथा संसदीय मामिला मन्त्रालयसँग समन्वय गरी कानुनी सुधारको प्रक्रिया अघि बढाउने निर्णय गरेको समिति सचिव विशाल सापकोटाले जानकारी दिए । लागुऔषध नियन्त्रण सम्बन्धमा

भए गरेका सुधार कार्यसहित आव २०८३/८४ को पहिलो त्रैमासमा भएको प्रगति प्रतिवेदन आगामी कात्तिक १५ गतेभित्र पेश गर्न समितिले निर्देशन दिएको छ ।

बैठकले समितिका काम कारवाहीलाई गतिशील बनाउन विभिन्न उपसर्माति गठन गरेको छ । सांसद कमल सुवेदीको संयोजकत्वमा ११ सदस्यीय कार्यविधि मस्यौदा तर्जुमा उपसर्माति गठन गरेको छ ।

समितिका दर्ता भएका र हुने विभिन्न उजुरी अध्ययन विश्लेषण गरी समस्या समाधानका सुझाव दिनेगरी सांसद श्रद्धा कुँवर क्षेत्रीको संयोजकत्वमा सात सदस्यीय उजुरी अध्ययन तथा सुझाव सिफारिस उपसर्माति गठन गरेको छ । समितिको कार्यक्षेत्रअन्तर्गतका मन्त्रालय एवं निकायको कामकारवाही अध्ययन एवं सहजीकरण गर्न विभिन्न चार उपसर्माति गठन गरिएको छ ।

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रपरिषदको कार्यालय र रक्षा मन्त्रालयमा समन्वय गर्न डा. अमरेशकुमार सिंह, गृह मन्त्रालयमा समन्वय गर्न दीपकराज बोहोरा, भूमि व्यवस्था,

सहकारी, संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय कमल सुवेदी, सैद्धान्तिक निकायमा समन्वय गर्न सुरेन्द्र चौधरीको संयोजकत्वमा सात/सात सदस्यीय उपसर्माति गठन गरेको छ ।

बैठकले अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगका उपत्यका बाहिर कार्यालय र कारागार कार्यालयको संयुक्त रूपमा स्थलगत अनुगमन गर्ने निर्णय गरेको छ । अनुगमन टोलीमा पाँच सांसद र दुई जना कर्मचारी रहनेगरी बढीमा सात जनासम्मको अनुगमन टोली गठन गरी गर्ने निर्णय गरेको छ ।

बैठकमा गृहसचिव राजकुमार श्रेष्ठले विपद् व्यवस्थापन तयारी सम्बन्धमा समितिले दिएको निर्देशनको कार्यान्वयन प्रगति तथा प्रहरी महानिरीक्षक दानवहादुर कार्कीले लागुऔषध नियन्त्रण ब्युरोको आव २०८२/८३ को हालसम्मको कार्य प्रगति एवं आगामी त्रिवर्षीय कार्ययोजनाका सम्बन्धमा समितिलाई जानकारी गराए । समिति सचिव विशाल सापकोटाले अधिवला बैठकको निर्णय कार्यान्वयन प्रगतिका सम्बन्धमा जानकारी गराएका थिए ।

मलिसिया/साउदीमा रोजगार कम्पनी : WALTA ENGINEERING SDN BHD

पूर्व सौकर्यो मिति : २०८३/०६/२९

रि. नं.	कामदारको पद	मासिक वेतन	मासिक राहत	अन्य सुविधा	प्रशिक्षण सुविधा	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा
1	General Worker/Factory Worker	130	1700	63.1038					

कम्पनी : INNOVATIVE ACCESS TRADING ESTABLISHMENT

पूर्व सौकर्यो मिति : २०८३/०६/२९

रि. नं.	कामदारको पद	मासिक वेतन	मासिक राहत	अन्य सुविधा	प्रशिक्षण सुविधा	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा	अन्य सुविधा
1	Vehicle Cleaners	10	1400	60.2222					

अन्तर्राष्ट्रिय हुने स्थान: संस्थाको कार्यालय काठमाडौंमा मिति: २०८३ असार ५ गते (19th June 2026) मा हुनेछ ।

SAAD OVERSEAS PVT. LTD.

Sundar Marg, Basundhara-3, Kathmandu, Nepal, Tel: 01-5905860, 5905859, Mobile: 9814452152, Email: saadoverseas25@gmail.com

धितोमा रहेको सम्पति लिलाम बिक्री सम्बन्धी ७ दिने सार्वजनिक सूचना

(प्रकाशित मिति २०८३ साल जेठ महिना २९ गते शुक्रवार)

यस विकास बैंकको शाखा कार्यालय नारायणगढबाट तपशिलमा उल्लेखित ऋणीहरूले विभिन्न कर्जा शीर्षक अन्तर्गत लिएको कर्जाको साँवा, ब्याज र अन्य दै-दस्तुर समेत तिर्ने चुकाउने सम्बन्धमा बैंकसंग गरेको शर्त कबुलियत उल्लंघन गर्नु भएको र बैंकबाट पटक पटक मौखिक तथा लिखित रूपमा तरताकेता गर्दा समेत सो कर्जाको तिर्नु चुकाउनु पर्ने साँवा ब्याज तथा हर्जाना समेत चुक्ता भूक्तान गर्न आउने तर्फ कुनै चासो नदेखाउनु भएको र नआउनु भएकोले सम्पूर्ण कर्जा चुक्ता गर्न आउनु हुन भनी बैंकबाट विभिन्न मितिमा सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएता पनि कर्जा चुक्ता भूक्तान गर्न तर्फ कुनै पहल नगरी आलस्य गरेकोले बैंकको कर्जा असुलीको लागि तपशिलमा उल्लेखित धितो (सम्पति) जहाँ जे जस्तो अवस्था र परिमाणमा छ सोही अवस्था र परिमाणमा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र प्रक्रियाद्वारा लिलाम बिक्री गरी बैंकको लेना रकम असुल उपर गर्नुपर्ने भएकोले धितो लिलाम बिक्री सम्बन्धी यो ७ (सात) दिने सूचना प्रकाशित गरिएको छ । उक्त मिति भित्र नतिरे नबुझाएमा प्रचलित कानून अनुसार सूचना प्रकाशित भएको मितिले ८ औं दिन यस बैंकलाई लेखिदिएको धितो सुरक्षणमा रहेको तपशिलमा उल्लेखित सम्पति जहाँ जे जस्तो अवस्था र परिमाणमा छ सोही अवस्थामा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र मार्फत लिलाम बिक्री गरिने हुँदा इच्छुक महानुभावहरूले देहाय बमोजिमको शर्त तथा बन्देजहरूको अधिनमा रहने गरी यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ८ औं दिनको कार्यालय समय भित्र यस बैंकको शाखा कार्यालयहरूमा गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र पेश गर्नुहुन सूचित गरिन्छ ।

क) कर्जा शीर्षक : व्यक्तिगत आवधिक तथा मोटोर्गेज आवधिक कर्जा
ऋणीको विवरण
देवीदत्त तिवारीको नाति प्रजापति तिवारीको छोरा चितवन जिल्ला नारायणपुर वडा नं. ८ हाल, भरतपुर म.न.पा. वडा नं. ९ बस्ने शिव प्रसाद तिवारी (ना.प्र.नं. : १४५४ जारी मिति र जिल्ला : २०४३/०२/२०, चितवन)
व्यक्तिगत धनजमातीकर्ताको विवरण
१) प्रजापति तिवारीको नाति शिव प्रसाद तिवारीको छोरा चितवन जिल्ला भरतपुर न.पा. वडा नं. ८ हाल, भरतपुर म.न.पा. वडा नं. ९ बस्ने सविन तिवारी (ना.प्र.नं. : ३५-०१-७९-०६६४९ जारी मिति र जिल्ला : २०७९/०७/०४, चितवन)
२) परशुराम गैरेको छोरी प्रजापति तिवारीको बुहारी शिव प्रसाद तिवारीको पत्नी चितवन जिल्ला भरतपुर उ.म.न.पा. वडा नं. ८ हाल, भरतपुर म.न.पा. वडा नं. ९ बस्ने हिम कला गैरे (तिवारी) (ना.प्र.नं. : ३५-०१-७२-०५९९५ जारी मिति र जिल्ला : २०७२/०६/०५, चितवन)
३) प्रजापति तिवारीको नाति शिव प्रसाद तिवारीको छोरा चितवन जिल्ला भरतपुर उ.म.न.पा. वडा नं. ८ हाल, भरतपुर म.न.पा. वडा नं. ९ बस्ने नविन तिवारी (ना.प्र.नं. : ३५-०१-७२-००६४७ जारी मिति र जिल्ला : २०७२/०१/२५, चितवन)

ख) कर्जा शीर्षक : साधारण कर्जा
ऋणीको विवरण
देवीदत्त तिवारीको नाति प्रजापति तिवारीको छोरा चितवन जिल्ला नारायणपुर वडा नं. ८ हाल, भरतपुर म.न.पा. वडा नं. ९ बस्ने शिव प्रसाद तिवारी (ना.प्र.नं. : १४५४ जारी मिति र जिल्ला : २०४३/०२/२०, चितवन)
व्यक्तिगत धनजमातीकर्ताको विवरण
परशुराम गैरेको छोरी प्रजापति तिवारीको बुहारी शिव प्रसाद तिवारीको पत्नी चितवन जिल्ला भरतपुर उ.म.न.पा. वडा नं. ८ हाल, भरतपुर म.न.पा. वडा नं. ९ बस्ने हिम कला गैरे (तिवारी) (ना.प्र.नं. : ३५-०१-७२-०५९९५ जारी मिति र जिल्ला : २०७२/०६/०५, चितवन)

ग) कर्जा शीर्षक : साधारण कर्जा
ऋणीको विवरण
प्रजापति तिवारीको नाति शिव प्रसाद तिवारीको छोरा चितवन जिल्ला भरतपुर उ.म.न.पा. वडा नं. ८ हाल, भरतपुर म.न.पा. वडा नं. ९ बस्ने नविन तिवारी (ना.प्र.नं. : ३५-०१-७२-००६४७ जारी मिति र जिल्ला : २०७२/०१/२५, चितवन)
व्यक्तिगत धनजमातीकर्ताको विवरण
प्रजापति तिवारीको नाति शिव प्रसाद तिवारीको छोरा चितवन जिल्ला भरतपुर न.पा. वडा नं. ८ हाल, भरतपुर म.न.पा. वडा नं. ९ बस्ने सविन तिवारी (ना.प्र.नं. : ३५-०१-७९-०६६४९ जारी मिति र जिल्ला : २०७९/०७/०४, चितवन)

घ) कर्जा शीर्षक : साधारण कर्जा
ऋणीको विवरण
प्रजापति तिवारीको नाति शिव प्रसाद तिवारीको छोरा चितवन जिल्ला भरतपुर न.पा. वडा नं. ८ हाल, भरतपुर म.न.पा. वडा नं. ९ बस्ने सविन तिवारी (ना.प्र.नं. : ३५-०१-७९-०६६४९ जारी मिति र जिल्ला : २०७९/०७/०४, चितवन)
व्यक्तिगत धनजमातीकर्ताको विवरण
प्रजापति तिवारीको नाति शिव प्रसाद तिवारीको छोरा चितवन जिल्ला भरतपुर न.पा. वडा नं. ८ हाल, भरतपुर म.न.पा. वडा नं. ९ बस्ने सविन तिवारी (ना.प्र.नं. : ३५-०१-७९-०६६४९ जारी मिति र जिल्ला : २०७९/०७/०४, चितवन)

धितो सुरक्षण सम्बन्धी विवरण	निम्न उल्लेखित धनजमाती/जग्गा/र सो ले चर्चेको सम्पूर्ण लिगलगापात समेत ।			
धितोधनीको नाम	धितोको ठेगाना	सिट नं.	किता नं.	क्षेत्रफल (व.भि.)
शिव प्रसाद तिवारी	नवलपरासी (व.सु.पू.) जिल्ला गैडाकोट वडा नं. ९	९क	२४५३	१४७.०६
हिमकला गैरे तिवारी	नवलपरासी (व.सु.पू.) जिल्ला बेल्डा वडा नं. ७	७क	१३३९	२२०.९२
			१३३९	६७७.२८
			२५८	६७७.९७

शर्त बन्देजहरू :

- शिलबन्दी बोलपत्र यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ दिन अर्थात् मिति २०८३ साल असार महिना ४ गते विहीवार भित्र यस बैंकको शाखा कार्यालय नारायणगढ आईपुर्ने गरि पेश गर्नुपर्ने छ ।
- बोलपत्र फारममा आफुले बोलकबोल गरेको रकम अंक र अक्षरमा स्पष्ट उल्लेख गर्नुपर्ने छ ।
- माथि उल्लेखित सम्पूर्ण धितो सुरक्षणहरू जहाँ जे जस्तो अवस्था र परिमाणमा छ सोही अवस्था र परिमाणका लागि वेला वेले वा एकमुष्ट बोलपत्र पेश गर्न सकिनेछ ।
- बोलपत्र साथ आफुले बोलकबोल गरेको रकमको कानिमा १० प्रतिशत हुन आउने रकम धरौटी स्वरूप संस्थाको मुख्य कार्यालयमा रहेको Earnest money payable खाता नं. ०१३-९२७७४९०१००५ मा बोलपत्र पेश गर्ने अन्तिम मितिसम्म जम्मा गरी सो को सकल भौचर अथवा सो बराबरको बमेलपत्र पेश गर्ने अन्तिम मिति भित्र खाँचिएको यस बैंकको नाममा Good For Payment Cheque संलग्न गर्नु पर्नेछ ।
- प्राप्त बोलपत्रहरू मिति २०८३ साल असार महिना ५ गते शुक्रवार दिउँसो ३:०० बजे यस बैंकको शाखा कार्यालय नारायणगढमा उपस्थित प्रतिनिधि, बोलपत्रकर्ता वा निजको प्रतिनिधिको रोहवरमा खोल्नेछ । बोलपत्र खोल्ने समयमा बोलाइएका सबै प्रतिनिधि, बोलपत्रकर्ता वा निजको प्रतिनिधि उपस्थित नरहे पनि सो कारणले बोलपत्र खोल्न कुनै बाधा पर्ने छैन ।
- बोलपत्र खोल्ने दिनमा सार्वजनिक विदा परेमा त्यसको लगते कार्यालय खुलेको दिनमा सोही स्थान र समयमा लिलाम कार्य हुनेछ ।
- बोलपत्र स्वीकृत भएमा धितो सुरक्षण सम्पत्ति बोलपत्रकर्ताको नाममा नामसारी दाखल खारेज गर्दा लाने रजिष्ट्रेशन दस्तुर, लाम कर, कर तथा अन्य शुल्क ईत्यादि बोलपत्रकर्ताले नै व्यहोर्नु पर्नेछ ।
- बोलपत्र स्वीकृत गर्ने वा नगर्ने सम्बन्धी सम्पूर्ण अधिकार बैंकमा सुरक्षित रहने छ ।
- धरौटी रकम तथा अन्य शर्तहरू बोलपत्र फारममा उल्लेख गरिए बमोजिम हुने व्यहोरा समेत सूचित गरिन्छ ।

नेपाल राष्ट्र बैंकबाट "बर्ग" बर्गको इजाजतपत्र प्राप्त राष्ट्रिय स्तरको विकास बैंक

मुक्तिनाथ विकास बैंक लि.

MUKTINATH BIKAS BANK LTD.

Central Office: Lazimpat, Kathmandu, Tel.: 01-5970887, Toll Free No. (NTC): 16600149999, Toll Free No. (Ncell): 18102149999, E-mail: info@muktinathbank.com.np, Web: www.muktinathbank.com.np

जगत वैक्या होइन, बैंक जगतमा जानु पर्दछ

मूल्य सूची

Akash International द्वारा बिक्री वितरण गर्दै आएका निम्न विवरणका मालवस्तुहरूको अधिकतम बुद्धा मूल्य (MRP) संसाधारणलाई जानकारीको निमित्त यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सि. नं.	पैठारीकर्ताका नाम, ठेगाना	स्थायी लेखा नम्बर	आकार/प्रकार	ब्राण्ड	मोडल	क्षमता	अधिकतम बुद्धा बिक्री मूल्य	कैफियत			
1.	Akash International	600413549	Chest Freeze	AWAI	AW600	600 Lt	82000				
			Chest Freeze	AWAI	AW400	400 Lt	55000				
			Chest Freeze	AWAI	AW150	150 Lt	38000				
			Visi Cooler	AWAI	SC-600	600 Lt	125000				
			Visi Cooler	AWAI	SC-350	350 Lt	82000				
			Chest Freeze	AWAI	AW200	200 Lt	40000				
			Washing Machine	AWAI	Aw10.0 DDBD	10 Kg	72000				
			Refrigerator	AWAI	AW100FLR	100 Lt	22000				
			AKASH INTERNATIONAL Kuleshwor, Kathmandu, Nepal, Ph : 01-4302480								

VACANCY ANNOUNCEMENT

Phase I Recruitment Notice

Huapeng Global Mining and Energy Company Pvt. Ltd., a foreign-funded enterprise engaged in mining and energy business in Nepal, invites applications from qualified, experienced and interested Nepali candidates for the following positions:

Vacant Positions

S.N.	Position	No. of Vacancy	Monthly Salary
1	General Manager	1	Negotiable
2	Mine Site Manager	2	Negotiable
3	Senior Mineral Exploration Technical Specialist	2	Negotiable
4	Drilling Machine Operator	2	Negotiable
5	Professional Translator	1	Negotiable
Total Vacancies		8	

Minimum Requirements

- Applicants must have relevant academic qualifications, technical knowledge, skills and working experience related to the applied position.
- Preference will be given to candidates having experience in mining, mineral exploration, drilling operations, project/site management and Chinese-English-Nepali translation, as applicable.
- Candidates must be able to work at the company office and mining project sites in Nepal as required.

Facilities and Benefits

- Free accommodation and meals will be provided by the company.
- Labor protection supplies, legal holidays and basic welfare benefits will be provided as per prevailing labor laws of Nepal.

Required Application Documents

- Application letter
- Updated personal resume/CV
- Copy of citizenship certificate
- Academic certificates
- Professional/technical qualification certificates, if any
- Work experience certificates
- Recent passport-size photograph

Application Information

Application Deadline	Within 15 days from the date of publication of this notice
Work Location	Company office and mining project sites in Nepal
Employment Type	Full-time
Submission Address	Huapeng Global Mining and Energy Company Pvt. Ltd., Kathmandu Metropolitan City-10, Kathmandu, Nepal

Email: huaxinmining2025@gmail.com **Contact No.:** +9779706888666

The recruitment process will be conducted fairly and openly. No fees will be charged at any stage of the recruitment process. If sufficient qualified local candidates are not available, the company may proceed with the legal process to recruit foreign management and technical personnel as per applicable laws of Nepal.

HUAPENG GLOBAL MINING AND ENERGY COMPANY PVT. LTD.
Kathmandu Metropolitan City-10, Kathmandu, Nepal

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको

कम्पनी दर्ता खारेजी सम्बन्धी १ (एक) दिने सूचना

यस कार्यालयमा मिति २०७९/०६/१९ मा दर्ता भएको प्रालि.नं. १६७७४२ को एस्.एम.कम्पलेक्स प्रोपर्टी लिमिटेड नामक कम्पनी यस कार्यालयको मिति २०८२/१२/३० को निर्णय अनुसार कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १२६(१) बमोजिम दर्ता खारेज गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको

कम्पनी दर्ता खारेजी सम्बन्धी १ (एक) दिने सूचना

यस कार्यालयमा मिति २०७९/०६/१९ मा दर्ता भएको प्रालि.नं. २८६३२२ को टिम्स इन्स्ट्रुक्टिभ अफ स्टाभेजमेन्ट रेडिङ प्रोपर्टी लिमिटेड नामक कम्पनी यस कार्यालयको मिति २०८२/१२/३० को निर्णय अनुसार कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १२६(१) बमोजिम दर्ता खारेज गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय
कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयको

कम्पनी दर्ता खारेजी सम्बन्धी १ (एक) दिने सूचना

यस कार्यालयमा मिति २०८१/०६/१९ मा दर्ता भएको प्रालि.नं. ३५३०५९ को फार्मासिभल सेन्टर प्राइभेट लिमिटेड नामक कम्पनी यस कार्यालयको मिति २०८२/१२/३० को निर्णय अनुसार कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा १२६(१) बमोजिम दर्ता खारेज गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

प्रभाव दैनिक

National Daily

सम्पादकीय

वैदेशिक रोजगार क्षेत्रको साख फर्काउने चुनौती

सरकारले वैदेशिक रोजगार व्यवसायीहरूमाथि कडाइ गरिरहेको बेला व्यवसायीहरूको छाता संगठन नेपाल वैदेशिक रोजगार व्यवसायी संघमा कार्यसमिति फेरिएको छ । संघको विशेष साधारणसभाबाट डिक्रवाहदुर खत्रीको नेतृत्वमा नयाँ कार्यसमिति निर्वाचित भएको छ । आन्तरिक विवादका कारण निवर्तमान कार्यसमिति विघटन भई संकटपूर्ण बनेको संघले नयाँ नेतृत्व पाएसँगै व्यवसायीहरूमाथि उत्साह थपिएको छ ।

तर, यो उत्साहसँगै नवनिर्वाचित कार्यसमितिको काँधमा अवसरभन्दा बढी चुनौतीका चाडहरू छन् । वैदेशिक रोजगार क्षेत्र नेपालको अर्थतन्त्रको मेरुदण्ड अर्थात् कूल गार्हस्थ्य उत्पादन (जिडिपी) को भण्डो ३० प्रतिशत हिस्सा धान्ने स्रोत भए पनि यस क्षेत्रको छवि भने सधैं धूमिल र विवादिता रहेको आएको छ । यस परिस्थितिमा नयाँ कार्यसमितिको मुख्य परीक्षा नै यस क्षेत्रको साख फर्काउनु र व्यवसायीहरूलाई जिम्मेवार बनाउनु हुने छ ।

विगत लामो समयदेखि वैदेशिक रोजगार क्षेत्र ठगी, बिचौलियाको बिगबिगी, अवैध असुली र अपारदर्शिताका कारण बढ्दो गतमा छ । वैदेशिक रोजगारमा जाने गरिब र विपन्न श्रमिकहरू पाइला-पाइलामा उठिने र त्यसको दोष समग्र व्यवसायीहरूको थाल्नेमा आउने गरेको तितो यथार्थ हाम्रासामु छ । यस क्षेत्रको छवि सुधारका लागि संघले केवल सरकारसँग नीतिगत सुधारको माग राखेरमात्रै पुग्दैन आफ्ना सदस्य संस्थाहरूलाई मर्यादित, व्यावसायिक र उत्तरदायी बनाउन स्वनिधिमनको पद्धति विकास गर्नु अपरिहार्य छ । नवनिर्वाचित अध्यक्ष खत्रीले घोषणा गरेका व्यवसायीहरूका लागि तत्काल कडा र व्यावहारिक 'आचारसंहिता' लागू गरिनुपर्छ । आचारसंहिता उल्लंघन गर्ने, श्रमिकसँग तोकिएकोभन्दा बढी रकम असुल्ने वा गैरकानूनी काममा संलग्न हुने म्यानापावर कम्पनीहरूलाई संघ आफैले कारबाहीको दायरामा ल्याउन वा सिफारिस गर्न सक्ने हिम्मत देखाउनुपर्छ ।

पछिल्लो समय सरकार वैदेशिक रोजगार व्यवसायीहरूमाथि कडा रूपमा प्रस्तुत भइरहेको र कतिपय नीतिहरू अव्यावहारिक रहेको गुनासो व्यवसायीहरूको छ । नयाँ नेतृत्वले सरकारसँग दूरी बढाउने होइन, बरु परिपक्व र तार्किक संवादका माध्यमबाट २०८६ सालदेखिका वृष्टियुक्त, बाकिएका र अव्यावहारिक ऐन कानूनहरूको परिमार्जनमा जोड दिनुपर्छ । मन्त्रालय र वैदेशिक रोजगार विभागसँगको सम्बन्धलाई प्रगाढ बनाउँदै नीतिगत सुधारका लागि दबाव दिने काम संघको प्राथमिकतामा पर्नुपर्छ । तर, नीतिगत सुधारको माग गरिरहेका व्यवसायीहरू आफै कति स्वच्छ छन् भन्ने प्रश्नको जवाफ पनि व्यवहारबाटै दिनु आवश्यक छ ।

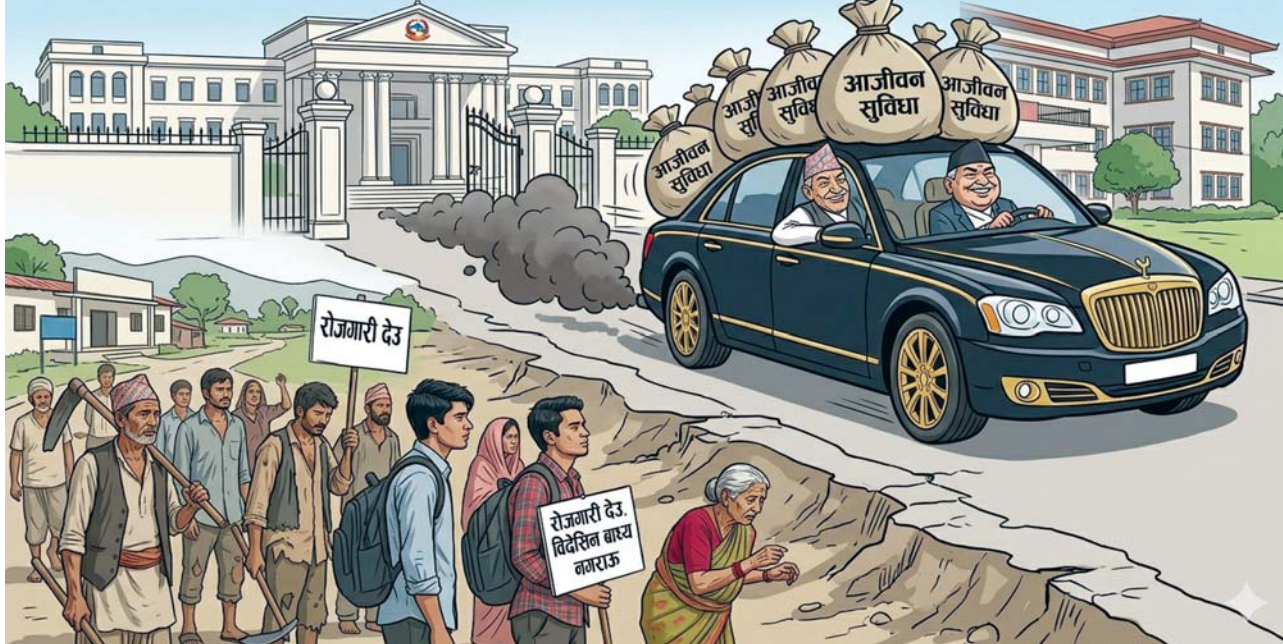
यसैगरी, संघले अघि सारेको डिजिटल प्रविधिको विकास र स्थानीय तहसँगको समन्वयको योजना सकारात्मक छ । वैदेशिक रोजगारलाई सूचना प्रविधिसँग जोडेर पारदर्शी बनाउन सके बिचौलियाहरूको सञ्जाल स्वतः कमजोर हुने छ । यसका साथै, विदेशस्थित नेपाली दूतावासहरूमा हुने मागपत्र (डिमाण्ड लेटर) प्रमाणीकरणको ढिलाइ र भ्रष्टाचारलाई अन्त्य गर्न संघले परराष्ट्र मन्त्रालय र श्रम मन्त्रालयसँग बलियो समन्वयकारी भूमिका खेल्नुपर्छ ।

नयाँ कार्यसमितिलाई स्पष्ट बहुमत प्राप्त भएकाले निर्णय लिन र सुधारका काम गर्न राजनीतिक वा सांगठनिक अडचन हुने देखिँदैन । यो अनुकूलतालाई व्यक्तिगत वा गुटगत स्वार्थभन्दा माथि उठेर समग्र वैदेशिक रोजगार क्षेत्रको रूपान्तरणमा उपयोग गरिनुपर्छ । जबसम्म व्यवसायीहरू जिम्मेवार, उत्तरदायी र संवेदनशील बन्दैनन्, तबसम्म यो क्षेत्र सम्मानित बन्न सक्दैन । नवनिर्वाचित कार्यसमितिले व्यवसायीहरूको हकहितको रक्षा गर्दै श्रमिकको न्याय र सुरक्षालाई समेत सर्वोपरि ठानेर काम गरौस् । नयाँ नेतृत्वलाई यस ऐतिहासिक र चुनौतीपूर्ण कार्यकालको हार्दिक शुभकामना ।

वैकुण्ठ भण्डारी

आज देशले विकासका लागि स्रोत खोजिरहेको छ । युवा रोजगारीका लागि विदेश भौतारिरहेका छन् । सरकारी खर्च नियन्त्रण गर्नुपर्ने आवश्यकता भन्नु बढेको छ । यस्तो अवस्थामा राज्यकोषमाथि अनावश्यक भार थप्ने सुविधा संस्कृतिको अन्त्य गर्नु समयको माग बनेको छ । यदि वालेन्द्र नेतृत्वको सरकारले साहसिक सुधारको सुरुआत गर्न चाहन्छ भने पूर्वविशिष्ट व्यक्तिहरूका आजीवन सुविधा खारेज गर्ने निर्णय एउटा महत्त्वपूर्ण कदम हुन सक्छ । यसले राज्यको खर्च घटाउनेमात्र होइन, जनतामा सरकारप्रतिको विश्वास पनि बढाउने छ ।

श्रम सरोकार

वैदेशिक रोजगारीका क्रममा समस्यामा परे के गर्ने ?

वैदेशिक रोजगारीका क्रममा विभिन्न समस्या आइपर्न सक्छन् । त्यसैले त्यस्ता सम्भावित समस्याप्रति पहिले नै सतर्क रहनुपर्छ । कुन समस्या आउँदा कहाँ सम्पर्क गर्ने भन्नेबारे पूर्वतयारीका साथ रहनुपर्छ । रोजगारदाता वा कार्यस्थलमा कुनै पनि कुरामा चिन्त नबुझेमा नेपाली दूतावासमा गई उजुरी गर्नुपर्छ । तपाईंले त्यहाँको श्रम मन्त्रालयको कानून उल्लंघन शाखामा पनि उजुरी गर्न सक्नुहुन्छ । उजुरी दर्ता गर्न कुनै शुल्क तिर्नुपर्दैन । उजुरीका लागि तपाईंसँग राहदानी तथा करारनामाको प्रतिलिपि हुनु आवश्यक हुन्छ । उजुरी दर्ता भएपछि त्यो आधिकारिक हुन्छ । समस्या समाधान नभएसम्म तपाईंलाई उनीहरूले देशनिकासालाई गर्न मिल्दैन । यद्यपि, राजदूतावासले खटाएको वकिललाई आफ्नो वरिसनामा दिई स्वेच्छाले त्यो देश छोड्न सक्नुहुन्छ । तपाईंलाई थाहा नदिई रोजगारदाताले तपाईंको प्रवेशाज्ञा रद्द गराएको अवस्थामा पनि यस्तै वरिसनामा दिई त्यो देश छोड्न सक्नुहुन्छ ।

नेपालमा भएका सहयोगी संस्थाहरूको टेलिफोन नम्बर साथमा राख्नुहोस् । नेपाली दूतावास वा त्यहाँको श्रम मन्त्रालयसम्म तपाईं जान सक्नुहुन्छ भने तपाईंका लागि यस्ता संस्थाहरूले उजुरी दर्ता गराई सहयोग गर्न सक्छन् । यसका लागि तपाईंको पूरा नाम, राहदानीको प्रतिलिपि वा नम्बर, तपाईं बस्ने ठाउँको ठेगाना, मोबाइल नम्बर, काम गर्ने कम्पनीको नाम, उजुरीको छोटो विवरण र दूतावासबाट कस्तो सहयोग खोज्नुभएको हो भन्नेबारे सहयोगी समूह वा संस्थालाई जानकारी गराउनुहोस् ।

उजुरी गर्ने कामदारलाई कुनै-कुनै रोजगारदाताले देशनिकासाला गराउन खोज्छन् । तपाईंको इच्छाविना तपाईंलाई देशनिकासाला गराउन खोजेको कुरा अनुगमन गर्ने अधिकारीलाई भन्नुहोस् । उनीहरूले सहयोगका लागि नेपाली दूतावासमा सम्पर्क गर्न छन् । खाडी मुलुकबाट वाहिरिन सुरुमा करारनामा गरेको रोजगारदाताको अनुमति चाहिँदैन । मालिक, प्रायोजक वा रोजगारदाताले कामदारले देश छोड्दा कुनै आपत्ति छैन भन्ने पत्रमा हस्ताक्षर गर्नुपर्छ । कुनै अपराध गर्नुभएको छैन भने करार अबधि पूरा भएपछि तपाईंलाई घर फर्किने अधिकार छ । रोजगारदाताले फर्कन दिँदैन भने नेपाली राजदूतावासमा उजुरी दिनुहोस् ।

राहदानी कम्पनी वा स्पान्सरले राखेको बखत यसको म्याद सकिन सक्छ । यस्तो बेलामा राहदानीको म्याद थप्ने बेला भएको जानकारी रोजगारदातालाई गराउने । धेरैलु कामदार महिलाहरूका मालिकले मोबाइल खोसेर लाने भएकोले लुकाएर राख्ने र मालिक नभएको बेलामा मात्र प्रयोग गर्ने ।

पूर्वविशिष्टको सुविधा खारेज गरौं

उचित हो भन्ने प्रश्न दिनप्रतिदिन चर्चा र बहसको विषय बन्दै गएको छ । लोकतन्त्रको मूल सिद्धान्त नै समानता हो । सार्वजनिक पदमा पुगेका व्यक्तिहरूलाई पदमा रहेदासम्म आवश्यक सुविधा दिनु स्वाभाविक हो । उनीहरूले राज्य सञ्चालनको जिम्मेवारी निर्वाह गरिरहेका हुन्छन् । सुरक्षा, यातायात, कार्यालय र कर्मचारीको आवश्यकता पनि हुन्छ । तर पदबाट हटिसकेपछि उनीहरू पुनः सामान्य नागरिकको हैसियतमा फर्किनुपर्छ । तर नेपालमा त्यस्तो देखिएको छैन । एक पटक पदमा पुगे पनि सधैं नै शक्तिमा रहिरहेको जस्तो देखिन्छ ।

अमेरिका, क्यानडा, अस्ट्रेलिया, न्युजिल्याण्ड, स्वीडेन, नर्वे, डेनमार्कजस्ता विकसित लोकतान्त्रिक मुलुकहरूमा अधिकांश पूर्वपदाधिकारीहरू आफ्नो व्यक्तिगत जीवनमा फर्किन्छन् । उनीहरूले आफूले कमाएको सम्पत्ति, पेन्सन वा व्यक्तिगत आम्दानीबाट जीवनयापन गर्छन् । राज्यको स्रोतसाधनमा अनन्तकालसम्म निर्भर रहँदैनन् । हामीले तिनी कुराहरूलाई सामाजिक सञ्जालमा प्रचार पनि गरिरहेका छौं तर आफ्नो देशमा पनि त्यसरी नै पद सकिएसँगै सुविधा पनि समाप्त गरौं भन्ने विषय कहिल्यै पनि उठाउँदैनौं ।

नेपालमा भने पद छोडेपछि पनि विशेष वर्गको हैसियत कायम रहन्छ । पूर्वप्रधानमन्त्री जीवनभर पूर्वप्रधानमन्त्री नै रहन्छन् । पूर्वराष्ट्रपति जीवनभर विशेष सुविधा प्राप्त नागरिकको सूचीमा रहन्छन् । कतिपय अवस्थामा उनीहरूको सुरक्षा र सेवा सुविधामा वर्तमान पदाधिकारीवरावरको खर्च भइरहेको हुन्छ ।

प्रश्न उठ्छ, यदि एउटा शिक्षक अवकाशपछि आफ्नो पेन्सनमा बाँच्नुपर्छ भने प्रधानमन्त्री किन राज्यको अतिरिक्त सुविधामा बाँच्नुपर्ने ? यदि किसानले आफ्नो जीवनभरको कमाइबाट वृद्धावस्था धान्नुपर्छ भने पूर्वमन्त्रीले किन जनताको करबाट सेवा सुविधा पाउनुपर्ने ? राजतन्त्र हटाउनुको अर्थ एउटा विशेषाधिकार प्राप्त वर्गको अन्त्य गर्नु थियो । तर व्यवहारमा हेर्दा नेपालमा नयाँ अभिजात वर्ग जन्मिएको छ । फरक यतिमात्र हो कि उनीहरूको उपाधि राजा वा राणा होइन, पूर्वप्रधानमन्त्री, पूर्वमन्त्री वा पूर्वविशिष्ट व्यक्ति बनेको छ ।

गणतन्त्रमा कुनै पनि व्यक्ति राज्यभन्दा माथि हुँदैन । तर आज नेपालमा धेरै व्यक्ति पद सकिएसँगै, पनि राज्यको निरन्तर सेवा सुविधा पाइरहेका छन् । यसले लोकतन्त्रको मर्ममाथि प्रश्न उठाउँछ । सर्वसाधारण नागरिकले कर तिर्छन् । जग्गा किनबेच गर्दा, घर बनाउँदा कर तिर्छन् । व्यवसाय गर्छन् घाटा होस् कि नाफा, कर तिर्नुपर्ने बाध्यता छ । तर त्यही करबाट केही व्यक्तिको विशेष जीवनशैली कायम राख्नु सामाजिक न्यायको सिद्धान्तसँग मेल पक्कै खाँदैन ।

पूर्वविशिष्ट व्यक्तिहरूका लागि खटाइने सुरक्षाकर्मी, गाडी, चालक, कार्यालय सहयोगी, इन्धन र अन्य सुविधा हेर्दा वार्षिक करोडौं रूपैयाँ खर्च हुने अनुमान गर्न सकिन्छ । यो रकम विद्यालय, स्वास्थ्य चौकी, कृषि अनुदान वा युवा रोजगार कार्यक्रममा प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

एकजना पूर्वविशिष्ट व्यक्तिको सुरक्षामा १० देखि २० जना सुरक्षाकर्मी खटिएको अवस्था पनि देखिन्छ । ती सुरक्षाकर्मीहरू सार्वजनिक सुरक्षामा खटिन सक्ने । प्रहरी र सेनाको जनशक्ति सीमित छ । तर ठूलो हिस्सा पूर्वपदाधिकारीको सुरक्षा व्यवस्थापनमा खर्च भइरहेको छ । जनताको सुरक्षाभन्दा पूर्वशासकहरूको सुरक्षामा राज्य बढी केन्द्रित हुनु लोकतान्त्रिक मूल्यसँग मेल खाने विषय हुँदै होइन ।

जेन-जी विद्रोहको भावना

पछिल्लो समय विश्वभर युवापुस्तामा राजनीतिक विशेषाधिकारविरोध असन्तुष्टि बढ्दै गएको छ । नेपालमा पनि नयाँ पुस्ताले पुराना राजनीतिक संरचना र विशेष सुविधा संस्कृतिमाथि प्रश्न उठाइरहेको छ । जेन-जी पुस्ताले खोजेको राज्य भनेको अवसरको समानता भएको राज्य हो । जहाँ पद सकिएसँगै सबै नागरिकवराबर हुन्छन् । जहाँ नेताको सन्तान र मजदुरको सन्तानले समान अवसर पाउँछन् । जहाँ राजनीति सम्पत्ति आर्जन र सुविधा भोगको माध्यम होइन, सार्वजनिक सेवाको माध्यम हुन्छ । त्यसैले पूर्वविशिष्ट व्यक्तिका आजीवन सुविधा खारेज गर्ने विषय केवल खर्च कटौतीको मुद्दामात्र होइन । यो समानता, उत्तरदायित्व र लोकतान्त्रिक संस्कृतिसँग जोडिएको विषय हो । आज नेपाली समाजले उठाइरहेको प्रश्न सरल छ, जब जनताले आफ्नो जीवन आफ्नै कमाइमा चलाउनुपर्छ भने पूर्वशासकहरूले किन जनताको करमा जीवनभर सेवा सुविधा पाउनुपर्छ ?

सबै नागरिकवराबर हुन्छन् । जहाँ नेताको सन्तान र मजदुरको सन्तानले समान अवसर पाउँछन् । जहाँ राजनीति सम्पत्ति आर्जन र सुविधा भोगको माध्यम होइन, सार्वजनिक सेवाको माध्यम हुन्छ । त्यसैले पूर्वविशिष्ट व्यक्तिका आजीवन सुविधा खारेज गर्ने विषय केवल खर्च कटौतीको मुद्दामात्र होइन । यो समानता, उत्तरदायित्व र लोकतान्त्रिक संस्कृतिसँग जोडिएको विषय हो । आज नेपाली समाजले उठाइरहेको प्रश्न सरल छ, जब जनताले आफ्नो जीवन आफ्नै कमाइमा चलाउनुपर्छ भने पूर्वशासकहरूले किन जनताको करमा जीवनभर सेवा सुविधा पाउनुपर्छ ?

सुविधा संस्कृतिले राजनीतिलाई व्यवसाय बनायो

नेपालमा राजनीति गर्ने उद्देश्य जनसेवा हो भन्ने कुरा नेताहरूले भाषणमा बारम्बार दोहोर्‍याउने गर्छन् । तर व्यवहार हेर्दा राजनीति धेरैका लागि सेवाभन्दा पनि सुविधा प्राप्त गर्ने माध्यम बन्दै गएको देखिन्छ । एकपटक मन्त्री, सांसद, प्रधानमन्त्री वा अन्य विशिष्ट पदमा पुगेपछि, व्यक्तिले प्राप्त गर्ने प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष सुविधाको सूची निकै लामो हुन्छ । पदमा रहेदा त सुविधा पाउनु स्वाभाविक मानिएला, तर पदबाट हटिसकेपछि पनि राज्यले विशेष व्यवहार गरिरहनु भने लोकतान्त्रिक संस्कृतिको विपरीत हो ।

नेपालमा राजनीतिक दलहरूबीच विचार र सिद्धान्तको भन्दा पनि सत्ताको प्रतिस्पर्धा किन बढी हुन्छ भन्ने प्रश्नको उत्तर खोज्दा सुविधा संस्कृतिको प्रभाव स्पष्ट देखिन्छ । पदमा पुगेपछि प्राप्त हुने सुविधा, शक्ति र प्रभावका कारण राजनीति आकर्षक पेसाजस्तो बनेको छ । यदि पद सकिएसँगै सबै सुविधा समाप्त हुने व्यवस्था हुने हो भने राजनीतिमा आउने व्यक्तिहरूको प्राथमिकता पनि बदलिन सक्छ । त्यसपछि राजनीतिमा सुविधा खोज्नेभन्दा सेवा गर्ने मानिसको आकर्षण बढ्न सक्छ ।

राजनीतिलाई व्यवसाय होइन, सेवाको क्षेत्र बनाउने हो भने पदपछि प्राप्त हुने विशेषाधिकारहरूको अन्त्य आवश्यक छ । नागरिकले नेता चुन्ने भनेको जीवनभर सुविधा खुवाउनेका लागि होइन, निश्चित अवधिमा लागि निम्मेवारी दिनका लागि हो भन्ने कुरा अनुभूति गराउनु आवश्यक भइसकेको छ ।

सबै रकम मिलेर राज्यकोष बन्छ । त्यसैले राज्यकोषमा भएको पैसा कुनै नेता वा पदाधिकारीको निजी सम्पत्ति होइन । त्यो जनताको सान्ना सम्पत्ति हो ।

जब देशका लाखौं नागरिक आधारभूत सेवाबाट वञ्चित छन्, त्यतिबेला पूर्वविशिष्ट व्यक्तिको गाडी, चालक, सुरक्षा र कर्मचारीमा ठूलो रकम खर्च गर्नु नैतिकरूपमा पनि उचित देखिँदैन । करदाताले आफ्नो पसिनाको कमाइ राज्यलाई विकास र सेवाका लागि दिएका हुनु, केही व्यक्तिको विशेष जीवनशैली धान्नका लागि होइन । राज्यले खर्च गरेको प्रत्येक रूपैयाँको औचित्य प्रमाणित गर्नुपर्छ । यदि कुनै खर्चले प्रत्यक्ष सार्वजनिक हित गर्दैन भने त्यसलाई पुनर्विचार गर्नुपर्छ । पूर्वपदाधिकारीका अनावश्यक सुविधा खर्च बर्चोभन्न पर्छन् ।

कतिपयले पूर्वप्रधानमन्त्री, पूर्वराष्ट्रपति वा पूर्वप्रधानसेनापतिलाई सुरक्षा आवश्यक हुन्छ भन्ने तर्क गर्छन् । यो तर्क पूर्णरूपमा अस्वीकार गर्न सकिँदैन । केही व्यक्तिहरूलाई पदमा रहेदा गरेका निर्णय वा सुरक्षा जोखिमका कारण निश्चित समयसम्म सुरक्षा आवश्यक पर्न सक्छ । तर सुरक्षा आवश्यकताको मूल्यांकन वस्तुगत हुनुपर्छ, पदको आधारमा होइन । जोखिम भए सुरक्षा दिइयोस्, जोखिम नभए सुरक्षा हटाइयोस् । संसारका धेरै देशमा यही अभ्यास छ ।

नेपालमा भने कहिलेकाहीं दशकौंअघि पद छोडेका व्यक्तिहरूसमेत ठूलो सुरक्षा घेरा पाइरहेका हुन्छन् । सुरक्षा व्यवस्थापन वास्तविक जोखिमका आधारमा भन्दा प्रतिष्ठानको विषय बनेको देखिन्छ । यसले सुरक्षा निकायको स्रोतसाधनको दुरुपयोग गरिरहेको छ । यदि सुरक्षा दिनेपर्ने अवस्था छ भने स्वतन्त्र सुरक्षा मूल्यांकन समितिले समय-समयमा समीक्षा गरेर निर्णय गर्नुपर्छ । सुरक्षा अनन्तकालसम्म चल्ने व्यवस्था हुनु हुँदैन ।

असन्तुष्ट युवा पुस्ता

युवाहरूले देखिरहेका छन् कि देशमा रोजगारीको अभाव छ । शिक्षित युवाहरू विदेश जान बाध्य छन् । व्यवसाय गर्न कठिन छ । कृषि क्षेत्र संकटमा छ । स्वास्थ्य सेवा महँगो छ । तर अर्कोतर्फ केही सीमित व्यक्तिहरूले राज्यबाट निरन्तर सुविधा पाइरहेका छन् । यही कारणले राजनीतिक व्यवस्थाप्रति असन्तुष्टि बढिरहेको छ । युवाहरू व्यवस्थाविरोधी होइनन्, तर व्यवस्थाभित्र रहेको असमानताविरोधी छन् । उनीहरू राज्यले सबै नागरिकलाई समान व्यवहार गरौस् भन्ने चाहन्छन् ।

यदि राज्यले समयमै यस्ता असमान सुविधा हटाउन सकेन भने नागरिक र राजनीतिक नेतृत्वबीचको विश्वासको दूरी भन्नु बढ्न सक्छ । यो विषय केवल कानुनी व्यवस्था परिवर्तनकोमात्र होइन, नैतिकताको पनि विषय हो । पूर्वविशिष्ट व्यक्तिहरू स्वयंले पनि उदाहरण प्रस्तुत गर्न सक्छन् । कुनै पूर्वप्रधानमन्त्रीले स्वेच्छाले सरकारी गाडी फिर्ता गरे, कुनै पूर्वमन्त्रीले अतिरिक्त सुरक्षा अस्वीकार गरे, कुनै पूर्वराष्ट्रपतिले सरकारी खर्च घटाउन आग्रह गरे भने त्यसले सकारात्मक सन्देश दिन्छ । वास्तविक नेतृत्व पदमा रहेदा मात्र होइन, पद छोडेपछि पनि देखिन्छ । जनताको सम्मान पदले होइन, व्यवहारले प्राप्त हुन्छ ।

विश्वका धेरै प्रतिष्ठित नेताहरू पदबाट हटेपछि सामान्य नागरिकसरी नै जीवन बिताएका उदाहरण छन् । उनीहरू आफ्नो ज्ञान, अनुभव र योगदानका कारण सम्मानित छन्, राज्यको सुविधा प्राप्त गरेका कारण होइनन् । नेपालमा पनि त्यस्तो संस्कृतिको विकास आवश्यक छ ।

नेपालमा गणतन्त्र स्थापना भयो, संविधान बनेको, संघीयता लागू भयो । तर गणतन्त्रको सफलता केवल संविधानको पुस्तकमा लेखिएका शब्दले मापन हुँदैन । त्यसको मापन राज्यले नागरिकलाई कति समान व्यवहार गर्छ भन्ने आधारमा हुन्छ ।

यदि गणतन्त्रमा पनि विशेषाधिकार प्राप्त वर्ग कायम रहन्छ भने जनताले परिवर्तनको अनुभूति गर्न सक्दैनन् । राजतन्त्रको अन्त्य गरेर नयाँ प्रकारको विशेषाधिकार जन्माउनु परिवर्तनको उद्देश्य थिएन । त्यही विशेषाधिकार जन्मायो भन्ने आशंका धेरैमा पैदा भयो अनि २०८२ साल भदौ २३ र २४ गते युवा पुस्ताको नेतृत्वमा जेन-जी विद्रोह भयो । जेन-जी विद्रोहको वास्तविक परीक्षा त्यतिबेला हुन्छ जब पूर्वराष्ट्रपति र सामान्य नागरिक कानुनको अगाडि समान हुन्छन्, जब पूर्वप्रधानमन्त्री र सर्वसाधारणले एउटै मापदण्डअनुसार राज्यका सेवा प्रयोग गर्छन्, र जब सार्वजनिक पदलाई सेवा मानिन्छ, विशेषाधिकार होइन ।

नेपालले आर्थिक अनुशासन, सुशासन र जनउत्तरदायी शासन प्रणालीतर्फ अगाडि बढ्न चाहन्छ भने पूर्वविशिष्ट व्यक्तिहरूलाई दिइने आजीवन सुविधा पुनरावलोकन गर्नुपर्छ । पदमा रहँजेल आवश्यक सुविधा उपलब्ध गराउनु राज्यको दायित्व हो, तर पद सकिएसँगै नागरिकसरी जीवन बिताउनु लोकतन्त्रको आधारभूत सिद्धान्त हो ।

आज देशले विकासका लागि स्रोत खोजिरहेको छ । युवा रोजगारीका लागि विदेश भौतारिरहेका छन् । सरकारी खर्च नियन्त्रण गर्नुपर्ने आवश्यकता भन्नु बढेको छ । यस्तो अवस्थामा राज्यकोषमाथि अनावश्यक भार थप्ने सुविधा संस्कृतिको अन्त्य गर्नु समयको माग बनेको छ । यदि वालेन्द्र नेतृत्वको सरकारले साहसिक सुधारको सुरुआत गर्न चाहन्छ भने पूर्वविशिष्ट व्यक्तिहरूका आजीवन सुविधा खारेज गर्ने निर्णय एउटा महत्त्वपूर्ण कदम हुन सक्छ । यसले राज्यको खर्च घटाउनेमात्र होइन, जनतामा सरकारप्रतिको विश्वास पनि बढाउने छ ।

जलमग्न सडक | महोत्तरीको सदरमुकाम जलेश्वर नगरपालिका वडा नं २, महेन्द्रचोकस्थित सडकमा परेको पानी जमेर जलमग्न भएको अवस्था। पानी जाने निकास नभएको कारण सडकमा पानी जमेको हो। तस्विर: रासस

Advertisement for Platinum Security SDN.BHD. featuring a table with financial data and company details.

Advertisement for Bright Star Human Resources Pvt. Ltd. featuring a table with financial data and company details.

बीमालेख हराएको सूचना

यस कम्पनीबाट विभिन्न मितिमा जारी गरिएका तपसिलमा उल्लेखित बीमालेख हराएको हुनाले प्रतिलिपि बीमालेख पाउं भनी निवेदन परेकाले उक्त बीमालेख उपर कोही कसैको हकदावी भए यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिन भित्र सबुत प्रमाण सहित हकदावी गर्न आउनु हुन यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ। म्याद भित्र उक्त बीमालेख सम्बन्धी कसैले हक दावी गर्न नआएमा निजहरूको माग बमोजिम प्रतिलिपि बीमालेख जारी गरिने व्यहोरा सूचित गरिन्छ।

Table with 3 columns: बीमालेख नं., बीमितको नाम, बीमितको ठेगाना. Lists various policyholders and their details.

Advertisement for National Life insurance company, including logo and contact information.

आत्मनिर्भर बन्दै रौतहटका महिला

रमेश तिमलसिना

चन्द्रपुर (रौतहट)- चन्द्रपुर नगरपालिका-७ वनवहारीकी दुखनी थरुनीलाई हिजोआज तरकारी टिण र बेचन भ्याइतभ्याइ छ। करिब पाँच कटठा आफ्नै जमिनमा व्यावसायिकरूपमा लगाइएको तरकारी वालीले थरुनीलाई व्यस्त बनाएको छ भने आर्थिकरूपमा पनि सबल बनाएको देखिन्छ।

लौका, करेला, धिरोलालगायतका तरकारी अहिले उनको वारीमा लटरम्म छन्। दैनिक एक हजार ५०० रूपैयाँदेखि दुई हजार रूपैयाँसम्मको तरकारी बिक्री गर्ने गरेको तरकारी कृषक थरुनी बताउँछिन्। उनले आफ्ना ग्राहकलाई वारीबाटै तथा बाँकी रहेको तरकारी स्थानीय हाटबजारमा लगेर बिक्री गर्छिन्।

उद्देश्य रहेको छ। चन्द्रपुर नगरपालिकामा १७ वटा समूहमा आवद्ध ४३० जना तथा राजपुर नगरपालिकामा २३ वटा समूहमा आवद्ध ५८० जनाभन्दा बढी महिलालाई प्रतिव्यक्ति ६५ हजार रूपैयाँका दरले व्यवसाय सञ्चालनका लागि नगद सहयोग गरिएको उनले जानकारी दिए। महिलाहरूको रुचिअनुसारका कार्यक्रमलाई सहयोग गर्दै आएको पनि उनले बताए।

मुस्ताडमा ड्रोन क्यामरा नियन्त्रण

मुस्ताड- अन्नपूर्ण संरक्षित क्षेत्र मुस्ताडमा अनुमतिविना मानववर्हित ड्रोन क्यामरा उडाउँदै गरेको अवस्थामा प्रहरीले एक भारतीय पर्यटकको ड्रोन क्यामरा नियन्त्रणमा लिएको छ।

कार्यविधिवमोजिम आवश्यक कारवाहीका लागि नियन्त्रणमा लिएको ड्रोन क्यामरा नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको जोमसोम शाखा कार्यालयमा पठाइएको उनले बताए।

सुनसरीमा 'सुरक्षित सिटी सफारी चालक अभियान' सुरु

धरान (सुनसरी)- सिटी सफारी सञ्चालनलाई व्यवस्थित, सुरक्षित र जिम्मेवार बनाउन सुनसरीमा सुरक्षित सिटी सफारी चालक अभियान सुरु गरिएको छ।

आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा २२, २०७९/८० मा २४, २०८०/८१ मा ३६ तथा २०८१/८२ मा १५ जनाको मृत्यु भएको थियो। चालु आर्थिक वर्षको वैशाख मसान्तसम्म थप १९ जनाले ज्यान गुमाइसकेका छन्।

विश्वकप फुटबल प्रतियोगिता उद्घाटनअघि बुधवार टोरन्टोमा आयोजित काउण्टडाउन कन्सर्टमा प्रस्तुति दिँदै नोरा फतेही। तस्विर: एपी

विश्वकप उद्घाटनसँगै विवाद

मेक्सिको सिटी- उच्च टिकट मूल्य, भिसा विवाद र राजनीतिक संवेदनशीलताबीच मेक्सिको सिटीको ऐतिहासिक एस्टाडियो एजटेकामा दक्षिण अफ्रिका र आयोजक सह-देश मेक्सिकोबीचको खेलसँगै ४८ टोली सहभागी विश्वकपको सुरुआत भएको छ। करिब छ सातासम्म चल्ने यो प्रतियोगिता संयुक्त राज्य अमेरिका, मेक्सिको र क्यानाडाको संयुक्त आयोजनामा भइरहेको हो। प्रतियोगिताको फाइनल जुलाई १९ मा न्युजर्सीमा हुने छ।

फिफाका अनुसार यो संस्करण इतिहासकै सबैभन्दा ठूलो विश्वकप हो। प्रतियोगिताबाट करिब १३ अर्ब अमेरिकी डलर बराबरको राजस्व उठ्ने अनुमान गरिएको छ। तर प्रतियोगिता सुरु हुनुअघि नै टिकट मूल्य अत्यधिक भएको भन्दै आलोचना तीव्र बनेको छ भने अमेरिकीको कडा अध्यागमन नीतिका कारण खेलाडी, रेफ्री र समर्थकहरूलाई भिसासम्बन्धी समस्या भएको रिपोर्ट सार्वजनिक भएको छ।

फिफा अध्यक्ष जियानि इन्फान्टिनोले मेक्सिको सिटीमा प्रतियोगिताको उद्घाटन अवसरमा बोल्दै आलोचनालाई अस्वीकार गरेका छन्। उनका अनुसार टिकट मूल्यमा विविधता राखिएको र केही खेलका लागि ६० डलरसम्मका सस्तो टिकट उपलब्ध गराइएको छ भने केही प्रिमियम टिकटको मूल्य ३० हजार डलरसम्म पुगेको छ। औसत टिकट मूल्य ५०० डलरभन्दा कम रहेको भन्दै उनले यसलाई अमेरिकी खेलकुद घटनामध्ये तुलनात्मकरूपमा सुलभ भएको दाबी गरे।

भिसा विवादबारे टिप्पणी गर्दै इन्फान्टिनोले सोमाली रेफ्री ओमार आर्टनको घटनालाई 'दुर्भाग्यपूर्ण' भनेका छन्। सुरक्षा चिन्ताका कारण उनलाई संयुक्त राज्य अमेरिकामा प्रवेश अनुमति नदिएको र उनी प्रतियोगितामा सहभागी

नहुने फिफाले पुष्टि गरेको छ। अमेरिकी विदेश मन्त्रालयले उनलाई 'आतंकवादी संगठनसँग सम्बन्धित व्यक्तिहरूसँग सम्पर्क रहेको' आरोप लगाएको थियो।

इन्फान्टिनोले भिसा तथा सुरक्षासम्बन्धी सबै परिस्थितिमा फिफाको पूर्ण नियन्त्रण नहुने स्पष्ट पार्दै ती घटनालाई लिएर तत्काल आक्रोश व्यक्त गर्नु सधैं समाधान नभएको बताए। उनले इरानको सहभागितालाई लिएर उठेका प्रश्नबारे पनि टिप्पणी गर्दै विभिन्न राजनीतिक तनावका बावजूद इरानले विश्वकप खेल पाउनु फिफाका लागि उपलब्ध भएको उल्लेख गरे। हाल इरान र अमेरिका बीचको सैन्य तनाव जारी रहे पनि प्रतियोगितामा सहभागिता सुनिश्चित गर्न सम्भव भएको उनको भनाइ थियो।

फिफा प्रमुखको अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पसँगको सम्बन्ध पनि चर्चामा रहेको छ। इन्फान्टिनोले ट्रम्पको समर्थनविना अमेरिकामा विश्वकप आयोजना गर्न कठिन हुने धारणा राखेका छन्। ट्रम्पले भने प्रतियोगिताका केही खेलमा सहभागी हुने

योजना रहेको बताएका छन्। खेल मैदानतर्फ भने उद्घाटन खेलमा ८५ हजार दर्शक अट्ने एस्टाडियो एजटेकामा दक्षिण अफ्रिकाले घरेलु टोली मेक्सिकोको सामना गर्दै छ। दक्षिण अफ्रिकाका प्रशिक्षक हयुगो बूसले घरेलु समर्थकहरूको अत्यधिक आवाजलाई चुनौतीका रूपमा लिएर खेलमा ध्यान केन्द्रित गर्न आफ्ना खेलाडीहरूलाई आग्रह गरेका छन्।

मेक्सिकोले अहिलेसम्म सातपटक विश्वकपको उद्घाटन खेल खेले पनि जित निकाल्न सकेको छैन। प्रशिक्षक जेभियर एगुइरेले यसपटक त्यो तथ्यांक तोड्ने लक्ष्य रहेको बताउँदै खेलाडीलाई विशेष प्रेरणा दिइएको उल्लेख गरे।

उद्घाटन दिनको दोस्रो खेल दक्षिण कोरिया र चेक गणतन्त्रबीच गुआडालाजारामा हुने छ। प्रतियोगिताका प्रमुख दावेदारका रूपमा स्पेन, फ्रान्स, पोर्चुगल र इंग्ल्याण्डलाई हेरिएको छ भने वर्तमान च्याम्पियन अर्जेन्टिना आफ्नो कप्तान लिगोनेल मेस्सीको नेतृत्वमा उपाधि रक्षा गर्न लक्ष्यमा मैदानमा उत्रिने छ। रासस/एफपी

मध्यपूर्व संकट गहिरिँदै

वासिङ्टन- मध्यपूर्वमा शत्रुता तीव्र बन्दै जाँदा इरान र संयुक्त राज्य अमेरिकाबीच विहीवार फेरि हवाई आक्रमण र मिसाइल प्रहार आदानप्रदान भएको छ। कुवेत र बहराइनसहितका संवेदनशील क्षेत्रमा तनाव फैलिँदै जाँदा अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले इरानलाई रोकिएका वार्ता बंग गरेको भन्दै 'मूल्य चुकाउनुपर्ने' चेतावनी दिएका छन्।

अमेरिकी सेनाले दोस्रो चरणको हवाई आक्रमण सुरु गरेको केही समयपछि इरानले पनि प्रतिक्रियास्वरूप मिसाइल आक्रमण गरेको बताइएको छ। बहराइनमा रहेको अमेरिकी नौसेनाको पाँचौं फिल्ट मुख्यालयलाई लक्षित गरेर तनाव थप चुलिएको छ।

इरानका विभिन्न सहरहरूमा भएका नयाँ हवाई आक्रमण र त्यसको बदलामा भएका प्रतिआक्रमणले शान्ति वार्ताको प्रयास ठप्प भएको संकेत देखिएको छ। इरानले हर्मुज जलघाटीमा आफ्नो रणनीतिक पकड कायम राख्ने अडान लिएको छ भने लेबनानमा हिजबुल्लाहमाथि इजरायलको निरन्तर आक्रमणले पनि कूटनीतिक प्रयास कमजोर बनाएको बताइएको छ। सोमवारदेखि इरान र इजरायलबीचसमेत प्रत्यक्ष आक्रमण भएको उल्लेख छ।

यसअघि बुधवार इरानबाट मिसाइल प्रहार र अमेरिकी हवाई आक्रमणबीच पहिलो चरणको ठूलो फडप भएको थियो। त्यस क्रममा बहराइन, कुवेत र जोर्डनमा मिसाइल प्रहार गरिएको र अमेरिकी हेलिकप्टर खसालिएको घटनापछि स्थिति भन्ने तनावपूर्ण बनेको हो। अमेरिकी सेन्ट्रल कमाण्डका अनुसार विहीवार विहान सूर्य उदाउनुअघि इरानमा लक्षित हवाई आक्रमणको दोस्रो चरण सम्पन्न गरिएको हो। उक्त आक्रमणमा सैन्य निगरानी, सञ्चार र हवाई रक्षा प्रणालीलाई निशाना बनाइएको बताइएको छ। अमेरिकी वायुसेना, मरीन र नौसेनाले संयुक्तरूपमा सञ्चालन गरेको आक्रमणको क्षतिबारे विस्तृत विवरण सार्वजनिक गरिएको छैन।

आक्रमणपछि तेहरान वरपरका क्षेत्र, साथै बन्दर अड्यास र दक्षिणी भूभागमा शक्तिशाली विस्फोटहरू सुनिएको स्थानीय स्रोतहरूले जनाएका छन्। यसैबीच कुवेतले आफ्नो हवाई क्षेत्र बन्द गरेको छ। देशका अधिकारीहरूका अनुसार लगातार इरानी आक्रमणको जोखिम बढेपछि उडानहरू अन्य विमानस्थलतर्फ मोडिएको छ। कुवेतको हवाई रक्षा प्रणालीले आकाशमा प्रवेश गरेका केही मिसाइललाई रोक्ने प्रयास गरेको पनि बताइएको छ।

कूटनीतिक समाधान गर्न महासचिव गुटेरेसको आग्रह

जेनेभा- संयुक्त राष्ट्रसंघका महासचिव एन्टोनियो गुटेरेसले वारम्बारको आक्रमणले युद्धविरामलाई खतरामा पारेको भन्दै मध्यपूर्व क्षेत्रमा स्थायी शान्ति कायम गर्नका लागि कूटनीति उपाय अपनाउन सम्बन्धित पक्षलाई आह्वान गरेका छन्।

सामाजिक सञ्जाल एक्समा महासचिव गुटेरेसले मध्यपूर्व लामो युद्धका कारण गहिरो संकटमा तानिएको उल्लेख गर्दै यसको प्रभाव उक्त क्षेत्रभन्दा बाहिरसम्म पनि पुगेकोसमेत जनाएका छन्। पछिल्लो समयमा बढेको आक्रमणले अवस्था थप विग्रन लागेको उनले बताएका छन्, जहाँ युद्धविरामको समयमा पनि गोलावारी जारी छ। उनले कुनै पनि पक्ष आक्रमण नबन्ने थप जोखिमलाई कम गर्नुपर्ने बताएका छन्। सबै पक्षले कूटनीतिक समाधानका लागि भूमिका खेल्नुपर्ने बताउँदै उनले अब कुनै पनि बहानामा आक्रमण गर्न नहुने बताएका छन्।

मध्यपूर्व र खाडी क्षेत्रमा द्रुत गतिमा विकसित भइरहेको द्वन्द्वरत

हालैका दिनमा कुवेत अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलमा प्रत्यक्ष प्रहार भएको र त्यस घटनामा एक जनाको मृत्यु तथा दर्जनौं घाइते भएको विवरण पनि सार्वजनिक भएको छ। बहराइनमा पनि मिसाइल चेटावनी साइरन बजाइएको छ। अमेरिकी नौसेनाको पाँचौं फिल्ट रहेको यस टापु राज्यमा सम्भावित आक्रमणको जोखिमबारे

अवस्थाको बीचमा, कुवेत, जोर्डन र बहराइनका हवाई रक्षा प्रणालीले हवाई लक्ष्यहरू रोक्ने चेतावनी जारी गरेका छन्। अमेरिकी आक्रमणको प्रतिक्रियामा इरानी अधिकारीहरूले स्टेट अफ होर्मुज बन्द गर्ने घोषणा गरेपछि द्वन्द्वका प्रमुख घटनाक्रमहरू अगाडि बढेको जनाइएको छ।

इरानको आइआरजिसीलाई उद्भूत गर्दै अल जजिराले अमेरिकी आक्रमणको प्रतिक्रियाका लागि कुवेतको अली अल-सलेम र अहमद अल-जाबेर र बहराइनको शेख इसा एयर बेससहित १८ वटा अमेरिकी सैन्य क्षेत्रहरूलाई लक्षित गरिएको बताएको छ।

तनाव बढ्दै जाँदा, आइआरजिसीका कमाण्डर जनरल सैयद माजिद मौसवीले अमेरिकालाई चेतावनी दिँदै यदि अमेरिकाले स्टेट अफ होर्मुजको सुरक्षामा धम्की जारी राख्थो भने यस क्षेत्रलाई रणभूमिमा परिणत गर्ने बताएको प्रेस टिभीले रिपोर्ट गरेको छ। रासस/एएनआई

सुरक्षा सतर्कता उच्च पारिएको छ। कुवेत र बहराइन दुवै देशले आफ्नो हवाई रक्षा प्रणालीलाई पूर्णतया अवस्थामा राखेका छन्। क्षेत्रीय रूपमा फैलिँदै गएको यो सैन्य तनावले मध्यपूर्वलाई थप गम्भीर संकटतर्फ धकेलिने गरेको र कूटनीतिक वार्ताका प्रयासहरू निरन्तर असफल भइरहेका देखिएको छ। रासस/एफपी

मुम्बईको फ्लाइओभरमुनि 'स्कूल'

मुम्बई- मुम्बईको व्यस्त फ्लाइओभरमुनि पुनः प्रयोग गरिएका ठुला कन्टेनरभित्र सञ्चालन भइरहेको एक अनौपचारिक तर जीवन परिवर्तनकारी विद्यालयले सडकमा जीवन विताइरहेका तथा अत्यन्त विपन्न बालबालिकाका लागि शिक्षाको नयाँ बाटो खोलाईएको छ। सहरका चम्किला भवन र भीडभाडयुक्त सडकबीच रहेको यो 'सिमनल शाला' विद्यालय धेरैका लागि आशा र अवसरको केन्द्र बनेको छ।

भारतमा छ देखि १४ वर्ष उमेरका बालबालिकाका लागि निःशुल्क शिक्षाको कानुनी व्यवस्था भए पनि गरिबी, बसाइँसराइ र अस्थिर रोजगारीका कारण लाखौं बालबालिका अझै विद्यालय बाहिर रहेका छन्। विशेषगरी मुम्बईजस्ता ठूला सहरमा सडक र भ्रष्टाचार बस्तीमा बस्ने परिवारका बालबालिका नियमित शिक्षाबाट वञ्चित हुने अवस्था कायम छ।

यही सन्दर्भमा गैरनाफामुखी संस्थाले सञ्चालन गरेको 'सिमनल शाला'ले सडक बालबालिकालाई लक्षित गर्दै वैकल्पिक शिक्षाको मोडेल अघि सारेको हो। संस्थापक भद्र सावन्तका अनुसार औपचारिक शिक्षामा पहुँच नपाएका दर्जनौं बालबालिकालाई समेट्दै उनीहरूलाई नियमित सिकाइमा ल्याउने प्रयास भइरहेको छ।

'यी बालबालिकाहरू नियमित विद्यालय जान सक्दैनन्, त्यसैले हामीले उनीहरूका लागि विद्यालय नै उनीहरूसम्म ल्याएका हौं', सावन्तले भने।

भारतको विशाल सार्वजनिक विद्यालय प्रणाली भए पनि सन् २०२४-२५ को सरकारी तथ्यांकअनुसार करिब १२ लाख बालबालिका अझै विद्यालय बाहिर रहेको देखिएको छ। यसलाई बालशिक्षामा गम्भीर चुनौतीका रूपमा लिइएको छ।

सिमनल शाला फ्लाइओभरमुनि राखिएका वातानुकूलित कन्टेनरहरूबाट सञ्चालन हुन्छ, जहाँ ट्राफिकको निरन्तर आवाजबीच कक्षा सञ्चालन हुन्छ। विद्यालयको संरचना सडक जीवनको यथार्थअनुसार तयार गरिएको छ। विहानै विद्यालय बसले मुम्बईका भ्रष्टाचार बस्तीका साँघुरा गल्लीहरू घुम्दै यातायात खर्च धान्न नसक्ने धेरै परिवारका विद्यार्थीहरूलाई उठाउँछ।

अवधारणा पनि थाहा थिएन। 'जब उनीहरू यहाँ आएका थिए, उनीहरूलाई समयको आधारभूत संरचना नै थाहा थिएन', बोराडले भने। विद्यार्थीहरूका लागि यो विद्यालय केवल पढाइको ठाउँ मात्र नभई सुरक्षित आश्रयस्थल पनि बनेको छ। १२ वर्षीया पूजा पवारले विद्यालय बस देख्दा खुसी हुने बताउँदै विद्यालयमा खाना, खेलकुद र सांस्कृतिक गतिविधिले आफूलाई आकर्षित गर्ने बताइन्। विहानको खाना राम्रो हुन्छ, हामी केक बनाउँछौं, नाच्छौं, उनले भनिन्।

ट्राफिक लाइटमा सामान बेचेर जीविकोपार्जन गर्ने १२ वर्षीया बालाजी लक्ष्मणका लागि विद्यालय नयाँ भविष्यको ढोका बनेको छ। उनले डाक्टर बन्ने सपना देख्न थालेको बताए। सञ्चालक सावन्तका अनुसार विद्यालयको उद्देश्य केवल आधारभूत शिक्षा दिनुमात्र नभई बालबालिकालाई २१ औं शताब्दीका लागि तयार पार्नु पनि हो। मुम्बई बाहिरी क्षेत्रमा स्थापना गरिएका अन्य विद्यालयहरूमा रोबोटिक्स, कृत्रिम बुद्धिमत्ता (एआई) र थ्रिडी प्रिन्टिङजस्ता आधुनिक प्रविधि पनि सिकाइन्छ।

सावन्तले सरकार र निजी क्षेत्रको सहयोगमा सञ्चालन भइरहेको यो मोडेलले 'अत्यन्त वञ्चित बालबालिकालाई पनि समान अवसर दिन सक्ने' विश्वास व्यक्त गरे। उनका अनुसार आजका यी बालबालिकाले प्रविधि र सीपमा पहुँच पाए भने भविष्यमा सामाजिक असमानता घटाउन सक्ने आधार तयार हुने छ। रासस/एफपी

सुन्दर हिमशृङ्खला | म्याग्दीको धवलागिरि गाउँपालिका-२ मा अवस्थित पर्यटकीयस्थल जलजलाबाट देखिएको गुर्जा र धौलागिरि हिमशृङ्खला। तस्वीर: कमल खत्री/रासस

पोखरा-दुबई सीधा उडानका लागि टिकट बुकिङ खुला

प्रभाव संगददाता

पोखरा- संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई) को विमान कम्पनी फ्लाई दुबईले आगामी असोज ७ गतेदेखि पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट सिधा उडान गर्ने भएको छ। नियमित उडान सञ्चालन हुने खबरले यहाँका पर्यटन व्यवसायी उत्साहित बनेका छन्। विमानस्थल सञ्चालनमा आएको तीन वर्षपछि नियमित अन्तर्राष्ट्रिय उडान सुनिश्चित भएको हो।

दुबईस्थित वायुसेवा कम्पनी फ्लाई दुबईले उक्त मितिदेखि दैनिक उडान सञ्चालन गर्ने गरी टिकट बुकिङ खुला गरेको छ। यसैसाथ पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट पहिलोपटक नियमित अन्तर्राष्ट्रिय व्यावसायिक उडान सञ्चालन हुने भएको हो।

पोखरा प्राकृतिक सौन्दर्य, साहसिक पर्यटन र सांस्कृतिक सम्पदाले सम्पन्न सहर हो। अब अन्तर्राष्ट्रिय हवाई पहुँच विस्तारसँगै यस क्षेत्रको पर्यटन प्रवर्द्धनमा नयाँ सम्भावना खुलेको छ। यसअघि

विमानस्थलबाट चीन, भुटानलगायत मुलुकमा चार्टर उडान तथा भारततर्फ आर्कस्मिक मेडिकल उडान मात्र हुँदै आएका थिए। पोखरा महानगरपालिकाका प्रमुख धनराज आचार्यले दुबई उडानलाई पोखराको अन्तर्राष्ट्रिय पहिचान विस्तार गर्ने महत्वपूर्ण उपलब्धिका रूपमा लिएको बताए।

उनले केवल हवाई सेवा थपिएको विषय नभई पर्यटन प्रवर्द्धन, लगानी आकर्षण तथा काठमाडौं केन्द्रित हवाई चापलाई विकेन्द्रीकरण गर्ने अवसर भएको बताए। होटल संघ नेपालका केन्द्रीय सदस्य भरत पराजुलीले संयुक्त अरब इमिरेट्स (युएई) का महामहिम राजदूतसँग पर्यटन आदान-प्रदान तथा पोखरा-युएई सिधा उडान सञ्चालनका विषयमा भएको छलफल सकारात्मक र उपलब्धिमूलक रहेको स्मरण गरे।

'युएईसम्म नियमित उडान सञ्चालन हुनुले पर्यटन, व्यापार, लगानी तथा जनस्तरको सम्बन्ध विस्तारमा महत्वपूर्ण योगदान पुग्नेछ,' उनले भने। पोखरा पर्यटन परिषदका निवर्तमान अध्यक्ष पोमनारायण श्रेष्ठले दुबई उडानले पोखराको पर्यटन उद्योगलाई नयाँ

ऊर्जा प्रदान गर्ने विश्वास व्यक्त गरे। महिला पर्यटन व्यवसायी मञ्च (ओटेफ) का अध्यक्ष ममता न्यौपानेले पोखरा-दुबई नियमित उडानको सुरुआतले पोखराको पर्यटन क्षेत्रलाई अन्तर्राष्ट्रिय बजारसँग प्रत्यक्ष रूपमा जोड्ने महत्वपूर्ण अवसर सिर्जना गरेको बताए। दैनिक उडान सञ्चालनमा आएपछि गण्डकी प्रदेश तथा आसपासका जिल्लाका वैदेशिक रोजगारीमा जाने युवा, उच्च शिक्षाका लागि विदेश जाने विद्यार्थी तथा अन्य यात्रु प्रत्यक्ष रूपमा लाभान्वित हुने अपेक्षा गरिएको छ।

सन् २०२३ जनवरी १ मा उडान गरिएको पोखरा अन्तर्राष्ट्रिय विमानस्थलबाट नियमित अन्तर्राष्ट्रिय व्यावसायिक उडानको सुरुआतसँगै पोखरा मुलुकको दोस्रो प्रमुख अन्तर्राष्ट्रिय हवाई प्रवेशद्वारका रूपमा थप स्थापित हुने अपेक्षा गरिएको छ। फ्लाई दुबईले सञ्चालन गर्ने उक्त सेवाका लागि यात्रुले कम्पनीको आधिकारिक वेबसाइट तथा मान्यता प्राप्त ट्राभल एजेन्सीमार्फत टिकट बुकिङ गर्न सक्ने जनाइएको छ।

'कर प्रणालीलाई सरल र पारदर्शी बनाउँदै लगेको छ'

प्रभाव संगददाता

काठमाडौं- अर्थमन्त्री डा स्वर्णिम वाग्लेले कर प्रणालीलाई सरल र पारदर्शी बनाउँदै लगेको दाबी गरेका छन्। प्रतिनिधिसभाअन्तर्गत सार्वजनिक लेखा समितिको बैठकमा आयकर, अन्तःशुल्क तथा भन्सार प्रणालीमा गरिएका सुधार विगत केही वर्षयताकै महत्वपूर्ण संरचनागत सुधार रहेको बताए। 'केही वस्तुमा करसम्बन्धी सुधार गरिएको छ, कर प्रणालीलाई क्रमशः सरल र पारदर्शी बनाउँदै लगेको छ,' उनले भने।

बैठकमा अर्थमन्त्री डा. वाग्लेले आर्थिक विधेयकमा संशोधन गरी करका दर परिवर्तन गरिएको भन्ने आरोप अस्वीकार गरे। उनले रगत तथा प्याक्सिन बोक्ने क्यारियरको भन्सार दर, शिक्षासम्बन्धी कर

देखिएका विषय नीतिगत परिवर्तन नभई कर्मचारीस्तरमा भएका सामान्य प्राविधिक त्रुटि सच्याउने काम मात्र भएको स्पष्ट पारे। उनले विद्युतीय सवारीसाधन (इभी) सम्बन्धी कर संरचनाबारे स्पष्ट पार्दै रु ५० लाखसम्मका इभीलाई मध्यम वर्ग र युवाको पहुँचमा राख्ने उद्देश्यले रोड डेभलपमेन्ट शुल्कमा सहूलियत दिन खोजिएको बताए। 'कुनै व्यापारीलाई गोप्य सूचना दिएर गाडी भन्सार पास गराइएको भन्ने आरोप तथ्यहीन छ,' उनले भने, 'यदि कसैसँग त्यस्तो प्रमाण छ भने सार्वजनिक गर्नुस्, म जवाफ दिन तयार छु।'

मन्त्री वाग्लेले कर प्रशासन, भन्सार प्रणाली र राजस्व व्यवस्थापनमा देखिएका विकृति हटाएर सुशासन र पारदर्शिता कायम गर्ने दिशामा सरकार अघि बढिरहेको बताए।

व्यवस्था तथा विद्युतीय सवारीसाधनमा रोड डेभलपमेन्ट शुल्कसम्बन्धी छुटेका विषय समेट्न संशोधन गरिएको स्पष्ट पारे। अर्थमन्त्री वाग्लेले आर्थिक विधेयकमा गरिएको संशोधनलाई लिएर उठाइएका कर हेरफेर तथा अनियमिततासम्बन्धी आरोप निराधार रहेको बताए। बैठकमा जवाफ दिँदै अर्थमन्त्री वाग्लेले आर्थिक विधेयकमा

कुमारी बैंकले सुरु गर्नु 'रियल टाइम इआरपी डिजिटल कर्जा प्लेटफर्म'

काठमाडौं (प्रस)- कुमारी बैंक लिमिटेडले नेपालमा डिजिटल बैंकिङलाई नयाँ उचाइमा पुऱ्याउने उद्देश्यले आईएमएस सफ्टवेयर प्रािलसँगको सहकार्यमा नेपालको पहिलो ब्ल्याकबोर्ड डिजिटल कर्जा प्लेटफर्म सार्वजनिक गरेको छ।

कुमारी बैंकले आफ्ना व्यवसायी ग्राहकहरूलाई यस नवीन पहलमार्फत आईएमएसको इआरपी सफ्टवेयरमार्फत विनाधितो कर्जा प्रदान गर्नेछ। यसका लागि लामो कागजी प्रक्रिया तथा शाखा

घाउने भन्फट हट्ने भएको छ। यस प्लेटफर्मले कर्जा आवेदन, स्वीकृति, वितरण तथा भुक्तानीसम्मको सम्पूर्ण प्रक्रिया डिजिटल माध्यमबाट सम्पन्न गर्ने सुविधा प्रदान गर्दछ।

इआरपी प्रणालीसँगको प्रत्यक्ष एकीकरणमार्फत बैंकले व्यवसायहरूको विक्री, कारोबार तथा मौज्जातजस्ता वास्तविक समय डेटाका आधारमा कर्जा योग्यता मूल्याङ्कन गर्न

सक्नेछ। यस डेटामा आधारित प्रणालीले छिटो र सटीक निर्णय लिन सहयोग पुऱ्याउँदै परम्परागत धितो आवश्यकताविनै व्यवसायहरूलाई वित्तीय पहुँच उपलब्ध गराउँछ। यसमार्फत इआरपी प्रयोग गर्ने व्यवसायहरूले आफ्नै कार्यसम्पादनका आधारमा रु ५,००,००० सम्मको चालु पूँजी कर्जा प्राप्त गर्न सक्नेछन्, जसलाई १२ महिनासम्मको समान मासिक किस्तामार्फत भुक्तानी गर्न सकिने व्यवस्था रहेको छ।

केरा खेतीबाट आत्मनिर्भर बन्दै बोरुडका किसान

रामकुमार लिम्बू

फिक्कल- इलामको माई नगरपालिका-९ बोरुडका किसान व्यावसायिक केरा खेती गरी आत्मनिर्भर बन्न थालेका छन्। यहाँका करिब ८० घर किसानले केरा खेतीलाई वैकल्पिक र व्यावसायिक खेतीका रूपमा विकास गर्दै आत्मनिर्भर बन्न थालेका हुन्।

यहाँका सबैजसो किसानले अन्नवाली फल्ले खेतबारी मासेर व्यावसायिक केरा खेती लगाएका छन्। प्रत्येक किसानले आफ्नो खेतबारीमा एक सयदेखि एक हजार बोटसम्म केरा रोपेका छन्। रोपिएका अधिकांश केराको बोटबाट घरी (फल) लान्न सुरु भइसकेको छ।

व्यावसायिक रूपमा गरिएको केरा खेतीबाट यहाँका किसानले अन्नवालीको तुलनामा तेब्वर बढी आमदानी गर्दै आएका छन्। केरा बेचेर प्राप्त गरेको आमदानीबाट उनीहरूले घरखर्च चलाउँदै आएका छन्।

किसान टुपेन्द्र लिम्बूले केरा खेती आफ्नो आमदानीको मुख्य स्रोत बनेको बताए। ५ वर्षदेखि व्यावसायिक केरा खेती गर्दै आएका उनले केरा विक्री गरेर वार्षिक रु दुईदेखि रु तीन लाखसम्म कमाउँदै आएको बताए। उनले करिब १० रोपनी क्षेत्रफलको जग्गामा एक हजार बोट केरा रोपेका छन्। उनको अगुवा ५०० बोट केराले आमदानी

दिन थालेको बताए। 'मैले अन्नवाली फल्ले खेतबारी मासेर करिब एक हजार बोट केरा खेती लगाएको छु अगुवा आधा भ्याडबाट घरी (फल) उत्पादन हुन थालेको छ,' लिम्बूले भने, 'प्रतिघरी रु ३०० देखि रु ७०० सम्ममा घरेबाट विक्री हुन्छ, अन्नवालीभन्दा तेब्वर बढी आमदानी हुने रहेछ।' रोपेको नौ महिनादेखि एक वर्षमा पहिलो उत्पादन लिन सकिने भएकाले व्यावसायिक केरा खेतीबाट मनस्य आमदानी लिन सकिने उनको भनाइ छ।

अर्का किसान मिलन राईले केरा विक्रीबाट वार्षिक रु एक लाख ५० हजारसम्म आमदानी गर्दै आएका छन्। उनले पनि राम्रै अन्नवाली उत्पादन हुने जग्गामा व्यावसायिक केरा खेती सुरु गरेका छन्। उनले करिब ५०० बोट केरा रोपेका छन्। जसमध्ये ३०० बोटबाट नियमित आमदानी भइरहेको उनले बताए।

थोरै लगानी र कम मेहनतमा नै व्यावसायिक खेती गर्न सकिने भएकाले केरा खेती सुरु गरेको उनले बताए। 'अन्नवालीलाई जस्तो धेरै मेहनत र श्रम समेत खर्च गर्नु पर्ने र आमदानी समेत छिटो दिने भएकाले अन्नवाली उत्पादन हुने जग्गामा केरा खेती सुरु गरेको हुँ,' उनले भने, 'विक्री नहुने हो कि भन्ने चिन्ता पनि हुँदैन, व्यापारीहरू घरेमा

आएर राम्रै दाम दिएर लैजान्छन्।' तीन वर्षदेखि व्यावसायिक केरा खेतीमा लागेका राईले यस वर्षदेखि खेती विस्तार गर्ने योजना रहेको उनले।

केरा खेतीबाट घरव्यवहार चलाउन रकम जुटाउनसमेत सहज भएको अर्का किसान तीर्थ साउदेनले बताए। 'करिब पाँच रोपनी जग्गामा २०० बोट केरा रोपेको छु, केहीले आमदानी दिन थालेको छ,' गत वर्षदेखि केरा खेती सुरु गरेका साउदेनले भने, 'पहिलो वर्ष रु ८० हजार आमदानी गरेको छु, यसले मलाई घरव्यवहार चलाउन सहज भएको छ।'

बोरुडका सबैजसो किसानहरूले खेतीयोग्य जमिन मासेर नै व्यावसायिक केरा खेती गर्दै आएका छन्। उनीहरूले चिनीचम्पा, धुम्रे, कावेली, भ्राजी, भण्डारी, भूपरीलगायत अन्य स्थानीय प्रजातिका केरा खेती गर्दै आएका छन्। यहाँ उत्पादन भएको केरा विक्री गर्न कुनै समस्या छैन। व्यापारीहरू घरेमा आएर खरिद गरी लजाने गरेका छन्। वगानवाटै व्यापारीले लैजाने गरेकाले किसानलाई बजारसम्म पुऱ्याउने भन्फट छैन। यातायातको सुविधा विस्तार भएसँगै किसानले केराको मूल्य समेत राम्रै पाएको बडा सदस्य विनोद साउदेनले बताए।

'यहाँका किसानले उत्पादन गरेको केरा विक्रीका लागि कुनै समस्या छैन,

व्यापारीहरू घरघरमा नै आउने गरेका छन्,' उनले भने, 'यातायातको सुविधा विस्तार भएपछि, किसानले समेत केराको राम्रै मूल्य पाएका छन्।' स्थानीय नमुना सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह र माई नगरपालिका समेतको लगानीमा बोरुड टोलसम्म सडक विस्तार भएपछि, किसानलाई राहत मिलेको बडा सदस्य साउदेनको भनाइ छ। यहाँ उत्पादित केरा स्थानीय व्यापारीमार्फत भ्रापाको वित्तोमोड, काँकडभन्ना, दमक, सुनसरीको धरान, मोरङको विराटनगरसहित काठमाडौंसम्म पुग्ने गरेको छ।

कम मेहनत र थोरै लगानीमा सहजै आमदानी लिन सकिने भएपछि, दक्षिणी इलामका किसानहरू व्यावसायिक केरा खेतीतर्फ आकर्षित भएका हुन्। बाँफो रहेको जग्गा र तथा पाखासमेत सदुपयोग गर्दै किसानले व्यावसायिक केरा खेती विस्तार गरेका हुन्। उनीहरूले केरा खेती गरी लाखौं आमदानी गरिरहेका छन्। जिल्लाको माई नगरपालिका बोरुडसहित दानाबारी, महामाई, चिसापानी, माडसेबुड गाउँपालिकाको बाँफो, सिङफेरे, माचँबुड, सिमलटार, चुलाचुली गाउँपालिकाको तोरिवारी, साकफारालगायतका किसानले व्यावसायिक केरा खेती गर्दै आएका छन्। रासस

लक्ष्मी सनराइज र आइएमएस सफ्टवेयरबीच सम्झौता

काठमाडौं (प्रस)- लक्ष्मी सनराइज बैंक र आइएमएस सफ्टवेयर प्र. लि. (प्राविधिक सेवा प्रदायक - ट्रीएसपी) बीच नेपालका साना तथा मझौला उद्यम (कम्प) लाई डिजिटल माध्यमबाट सहज कर्जा सुविधा उपलब्ध गराउने उद्देश्यले सहकार्य भएको छ।

नेपाल राष्ट्र बैंकको डिजिटल लेन्डिङ मार्गदर्शन अनुसार, लक्ष्मी सनराइज बैंकका एसएमई ग्राहकहरूले छिट्टै डिजिटल प्रक्रियामार्फत कर्जाका लागि आवेदन दिन तथा स्वीकृति प्राप्त गर्न सकिनेछ। यस सुविधाको लाभ लिन उद्यमहरूले आफ्नो व्यवसायमा इन्टरप्राइज रिसेस प्लानिङ प्रणाली प्रयोग गरेको हुनुपर्नेछ। साथै, आइएमएस सफ्टवेयरमा आवद्ध तथा आवश्यक मापदण्ड पूरा गरेका व्यवसायहरू यस योजनाका लागि योग्य हुनेछन्।

यस सहकार्यअन्तर्गत आइएमएस सफ्टवेयरले प्राविधिक सेवा प्रदायकका रूपमा डिजिटल लेन्डिङ प्लेटफर्म उपलब्ध गराउनेछ, जसमार्फत योग्य उद्यमहरूले आफ्नो इआरपी प्रणालीमा उपलब्ध व्यावसायिक तथ्यांकका आधारमा डिजिटल माध्यमबाट कर्जा आवेदन तथा प्रक्रिया पूरा गर्न सक्नेछन्। यसले कर्जा प्राप्तिको प्रक्रिया थप सरल, छरितो र पारदर्शी बनाउनुका साथै व्यवसायहरूलाई आवश्यक वित्तीय स्रोतमा सहज

पहुँच दिलाउने अपेक्षा गरिएको छ। बैंकका अनुसार यो पहलले एसएमई क्षेत्रमा वित्तीय पहुँच विस्तार गर्न सहयोग पुऱ्याउनुका साथै व्यवसायहरूलाई डिजिटल प्रणाली अपनाउन प्रोत्साहित गर्नेछ। लक्ष्मी सनराइज बैंक र आइएमएस सफ्टवेयरबीचको यस सहकार्यमा डाटा-आधारित मूल्याङ्कन प्रणालीमार्फत कर्जा स्वीकृति प्रक्रिया प्रभावकारी बन्ने भएकाले यसले नेपालका साना तथा मझौला उद्यमहरूको दिगो विकासमा समेत महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउने विश्वास गरिएको छ। लक्ष्मी सनराइज बैंकको बैंकिङ विशेषज्ञता तथा आइएमएस सफ्टवेयरको प्राविधिक सेवा प्रदायकका रूपमा रहेको प्रविधितगत क्षमताको संयोजनले व्यवसायहरूलाई छिटो, सहज र पारदर्शी रूपमा कर्जा पहुँच उपलब्ध गराउँदै नेपालको डिजिटल अर्थतन्त्रलाई थप सुदृढ बनाउन सहयोग गर्ने अपेक्षा गरिएको छ।

अब मात्र एक क्लिकमा...
www.prabhabonline.com
 facebook [www.facebook.com/Prabhab Online](https://www.facebook.com/PrabhabOnline) **प्रभाव दैनिक**